

JÓESTÉ!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64-66
TELEFON : 20-61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
Felelős szerkesztő: MAYER ANTAL

CLUJ, 1937. VI. ÉVFOLYAM
OKTÓBER 3.
228. SZÁM

Vasárnap

Enyhült az európai feszültség

Külpolitikai következményekkel fenyeget a francia belpolitikai válság
Róma még mindig ellenzi a spanyol önkéntesek visszahívását - Összeül
a spanyol köztársasági Cortez - Súlyos konfliktus Hollandia és Japán között

Franco hajlandó eltávolítani az önkénteseket
Világszerte erősödik a japánellenes hangulat

(PÁRIS.) (Reuters.) A nemzetközi politika és diplomácia rendkívüli figyelmet szentel a Chautemps kormányban fellépett ellentétnek, amelyek, ahogy a sajtó megítéli, könnyen a népfronti kormányzat bomlására vezethetnek. Amint a Matin megjegyzi, a belügyi és pénzügyi nehézségeket eltitkolni nem lehet. A szabadon lógó és semmiképpen sem biztosított frank-kurzus gazdasági lag már jelentősebb veszteségeket okozott, mint egy rosszul sikerült háború. Csodálatos, hogy Bonnet radikális, de még csak tervezett rendszabályai, mégis éppen magában a kormányban találtak heves ellenzékre, holott a Chautemps kabinet tagjai érezhetik legjobban, hogy azokra szükség van. Az is könnyen szakadásra vezethet, hogy a szocialista és kommunista pártok a kerületi választásokon a fennálló megállapodásokat egyszerűen félretekintve saját jelöltjeiket állítják az urnák elé, ami azt jelenti, hogy ezáltal a népfrontot velük közösen alkotó radikálisok is felveszik a harcot, ha azt nem akarják, hogy befolyásukat elveszítve kiszoruljanak a kormányzathoz. A választások lélektanával tisztában levők pedig nagyon jól tudják, hogy ez mit eredményezhet. Bizalmatlanságot, elkeseredést és ellenségeskedést, mert legyen az urnák előtti küzdelem bármilyen csendes és megfontolt is, az összetűzések elkerülhetetlenek. Franciaország számára egy belkonfliktus pedig soha nem lehetne alkalmasabb időben. Az egyre erősödő fasiszmus és nemzeti szocializmus térhódítása ellen csak az egészséges és egységes szellemű demokrácia veheti fel a küzdelmet. De hol lehet egységről beszélni akkor, amikor magában a kabinetben is ellentétek ütötték fel fejüket? Aki Franciaország polgárait ismeri, jól tudja, hogy nagy veszély esetén tud egy emberként végre mögé állani. Ezt a nagyszerű szellemet azonban nem lehet mint biztos alapot elfogadni és a mindennapi politikában állandóan próbára tenni. De ami ennél is veszedelmesebb, nem szabad állandóan sebezhető felületeket mutatni a külföld felé, melynek a mostani válságos időben a népfront bomlása főnyeremény lehet. Nem lenne-e célszerűbb a nemzeti unió kormányát megalkotni, melyben minden párt elhelyezést nyerne a fasisztákon és szociálkonzervatívokon kívül? Ez bizonyára megdölgőnővé tenné azokat a kívülről jövő kísérleteket, amelyekkel a francia politika (legyen az szélső jobb, vagy szélső baloldali kísérlet is) nap-nap mellett találkozik. Ugyancsak Párisból közlik, hogy a kabinet rendkívüli minisztertanácsra ült össze, mely a késő esti órákban is tart és ami elé feszült érdeklődéssel fordul

a közfigyelem. Nem kétes ugyanis — írja a Temps, — hogy egy esetleges francia kormányváltás az egész európai politikára nézve döntő befolyással lehet.

Olaszország visszautasító magatartása ellenére is enyhült az európai feszültség

(LONDON.) (Reuters.) A Press Association jelentése szerint a négy, illetve három hatalmi konferencia meghívó jegyzéke elkészült és azt lord Perth római angol követ, míg Blondell francia megbízott francia nyelven fogja át nyújtani Ciano gróf külügyminiszternek. Ugyanakkor Rómából közlik, hogy

Itáliának, bár elvben ellenzi a konferencia programjának kizárólagosan az önkéntesek visszahívását célzó pontját, nem lesz kifogása a megtartás ellen azzal a feltétellel, ha azon Berlin is részt vehet.

Elkészült londoni híradás szerint Anglia válasza a Grandi—Eden megbeszélések folyamata alatt felmerült kérdésekre is, melyet ma hoznak tudomására az

A Cortez ülése és Juan Negrin beszéde

(VALENCIA.) (Reuters.) A valenciai kormány tegnapra hívta össze a köztársasági Cortezt, melynek 68 képviselője jött el az ülésre. A megbeszélések folyamán Juan Negrin miniszterelnök beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy

elhatározott szándéka a demokratikus polgári elemek kormányba vonása és a demokratikus intézkedések fenntartása.

Majd rátért a külföldi követségek magatartására és a következőket mondotta:

A valenciai kormány tisztában van azzal, hogy a köztársaság területén élő összes esküdt ellenségei védelmet találtak a külföldi követségeken, melyeknek mindegyikén egy egész kis ellenséges haderő tanyázik, de ennek ellenére is tiszteletben tartotta és fogja tartani a követeket, bár legtöbbször a kormány egyenesen Valencia ellenes magatartást tanúsított a népszövetségi üléseken. A háború még sokáig fog eltartani, de reméljük, hogy a most védekezésre szoruló köztársasági haderő csakhamar támadásba megy át, sőt a győzelmet is kivívja — fejezte be beszédét Negrin.

Eredménytelenek maradtak a japán magyarázkodások

(LONDON.) (Reuters.) Az angol sajtó egyértelműleg megállapítja, hogy To-

olasz nagykövetnek.

Nagybritánia ebben a válaszban tudomására hozza Itáliának, hogy Londonnak és Párisnak nincsen szándékában Róma ellen az önkéntes kérdésben vádlóként fellépni és célja a minél gyorsabb elintézés, miért is előnyösnek tartaná, ha azonnal össze ülnének.

A Times az európai helyzetet a rendkívül békülékeny hangú jegyzékek és megbeszélésekre való tekintettel nagyon kedvezően ítéli meg.

Párisi jelentés szerint Franco hajlandó a kölcsönösség alapján beleegyezni az önkéntesek eltávolításába

(PÁRIS.) (Reuters.) Párisi politikai körök értesülése szerint Franco tábornok hajlandó beleegyezni az önkéntesek eltávolításába olyan feltétel mellett, hogy Valencia is távolítsa el a köztársasági területről minden orosz és francia önkéntesét és egyezzen bele abba, hogy az eltávolítás a nemzetiek delegátusai is ellenőrizzék.

kió jegyzékei nemcsak hogy nem érték el azt a célt, hogy a japán ellenes közhangulatot leszereljék, hanem ellenkezőleg, még ellenségesebbé tették. Sem Amerika, sem Franciaország, sem pedig Anglia nem tartja ugyanis elfogadhatónak és megnyugtató jelentőnek a válaszokat, melyek teljesen egyoldalú mentségeket tartalmaznak és egyáltalában nem indokolják és nem is indokolhatják meg a nyílt városok lakosságának kímélet nélküli lemészárlását.

A nagy mértékben növekvő ellenséges hangot még fokozza az a halálán embertelenségről tanuszkodó tény — írja a Daily Herald — mely a békés halász mesterséget folytató kínai bárkák könyörtelen elsüllyesztésében nyilvánult meg Hongkong közelében. Hogyan is számíthat elnézésre egy olyan hadvezetőség, amely tengeralattjárót vezényel ki a nyomorúságos mindennapi életet kereső emberek, asszonyok és gyermekek ellen és háromszázat közülük a vízbe fojt? Ezt Japán nem fogja tudni letagadni, mert hiszen a német „Scharnhorst” gőzös szemellettára folyt le az „ütközet” és ez a német hajó volt az, amely a 28 bárkából életben maradt utolsó tíz nyomorultat fedélzetére vette, mialatt a haditényére bizonyára büszke tengeralattjáró elhagyta a csatatér színhelyét.

Ugyancsak az „Observer” és a „Star”

a brit-japán kereskedelmi viszony azonnali megszakítását követeli,

míg a „News Chronicle”

egységes fellépést az egyre merészebbé váló japán magatartás sikeres letörésére.

A Times megállapítja, hogy az eleinte japán barátság felé hajlott amerikai közvélemény is egyre ellenségesebb lesz és nem egy lap követeli hangosan a semlegességi elv felmondását és a szabad fegyverszállítást Kína felé.

Holland-japán konfliktus

(HÁGA.) A Flores nevű holland cirkáló a Csendes oceáni holland szigetekhez tartozó vizeken találta Tokeymaru nevű japán hajót. Miután ez nem engedelmeskedett annak a felhívásnak, hogy álljon meg, a holland cirkáló néhány lövést adott le, amelyek a japán gőzös fedélzetén több embert megöltek és megsebesítettek.

Japán beismeri a diplomáciai kudarcot

(TOKIÓ.) (Reuters.) A 23-as bizottság genfi határozatára vonatkozólag a japán sajtó megjegyzi, hogy a kínai Tokió-ellenes propaganda teljes sikerrel járt, mert Wellington Koonnak sikerült a japán törekvéseket teljesen helytelen színben feltüntetni. Mindez azonban nem akadályozza meg Japánt abban, hogy tovább ne haladjon előre a megkezdett uton.

(GENF.) (Reuters.) Wellington Koo kínai delegátus kérésére tárgyalás alá veszik azt az indítványt, mely szerint mondja ki a Népszövetség 23-as bizottságának albizottsága az alapokmány 10. paragrafusa értelmében Japánt támadó félnek. Meglepetést keltett, hogy az albizottságba tagként kinevezett lengyel delegátus kormánya engedélytől tette függővé a részvételt, amit a készülő lengyel-japán baráti szerződéssel hoznak összefüggésbe.

(SANGHAI.) (Reuters.) A sanghaji körüli harcok mindannak ellenére, hogy a japánok mindent elkövetnek főlőnyüknek területbeli eredményekre való felváltására, nem sok sikert hoztak, mert a kínaiak emberfeletti elkeseredéssel harcolnak és minden talpalattnyi földet szívós kitartással védenek. A legkiméletelebb volt a Csapei környéki küzdelem, mely azonban szintén nem hozott egyelőre arcvonalváltást.

(TIENTSIN.) (Reuters.) A Tientsin—Fukau vasútvonal menti küzdelmek során a japán haderőknek tegnap sikerült első ízben átlépni Santung tartomány határát és elfoglalni Szanjuan-csen városát.

(NANKING.) (Reuters.) Japán légi haderők ismételt bombázták a közép-kínai kormány székhelyét Nankingot. Az eredmények még ismeretlenek.

(TOKIÓ.) (Reuters.) A japán kormány erőiesen cáfolja a kínai halászhajók elsüllyesztésének hírét és egyszerű kitálalásnak minősítve japán ellenes propaganda célzatúnak mondja.

Allandó heti társasutazásunk **BUCURESTIBE** indul minden hétfőn este, visszaindul minden csütörtök este II. és III. oszt. kocsikban.

„CENTROPA” - „AGIMEX”

Cluj, Piața Unirii 3
Telefon: 12-29.

Reuter jelenti:

(BERLIN.) A német kormány elrendelte, hogy a leszerelő katonákat állami elhelyezésre hivatalok juttassák állásokhoz és mindaddig, amíg az elhelyezés nem sikerül, munkanélküli segélyt kapjanak.

(BUDAPEST.) A Newyorki Metropolitan Opera világhírű baritonistája Lawrence Tibbet e hó 11-én fellép a magyar fővárosban a Rigolettóban.

(BÉCS.) II. Vilmos német excsászár unokája Bécsbe érkezett, ahonnan Budapestre is ellátogat.

(BUDAPEST.) Tegnap nyílt meg az országos gyermekvédelmi kiállítás.

(BUDAPEST.) Az egyik közeli szőlőtermő vidék községében súlyos kimeneteli mustgáz mérgezési szerencsétlenség történt, melynek következménye képpen 3 ember meghalt és 2 súlyosan megbetegedett.

(RIO DE JANEIRO.) A brazil kormány, miután kiderült, hogy e hó 23-ára általános kommunista felkelést szerveztek, az egész állam területére kihirdette az ostromállapotot.

(BÉCS.) Az osztrák hatóságok letartóztattak egy Kluge nevű nemzeti szocialista érzelmű egyént, aki az egyik vasúti szerelvény ablakaiba horog keresztjelvényt karcolt bele gyémántgyűrűjével. Kluge a számára beadott porcellán tányért összetörve börtönében öngyilkosságot kísérelt meg azzal, hogy felvágta ereit. Mire tettét észrevették volna, elvérzett.

(ATHÉN.) A brit légforgalmi társaság egyik utasszállító gépe Phaleron közelében a tengerbe zuhant. Négy ember szörnyen halt.

(MOSZKVA.) A komintern rendeletére Orloff admirális elmozdították állásából és helyébe Viktoroffot nevezték ki. Orloff kegyvesztettségének okát senki sem sejtí, mert az utolsó napig is, mint a legmegbízhatóbb szovjet tisztet ismerték, aki VI. György angol király koronázási ünnepélyén a szovjetet képviselte. Kineveztek hadseregőparancsnok helyettesé Smirnov tábornokot, aki karrierjét a Tuchacsevszky csoport kiirtásával alapozta meg.

(BERN.) A svájci szövetségtanács rendeletben tiltotta meg a köztársaság területének átrepülését.

(BERLIN.) Tegnap jelent meg az a rendelet, mely eltiltja a szüreti munkálatok után fennmaradó szőlőmagvak eldobását és felszólítja a gazdákat arra, hogy azokat a még megnevezendő gyűjtőhelyekre adják le. A magvakból olajat fognak ugyanis préselni.

(NEWYORK.) Ha még nem is lehet megnyugvásról beszélni, de azt mindenesetre lehet állítani a Newyork Herald szerint, hogy a tőzsdén az áruhasadás megállt. A kontremin megkezdte fedező vásárlásait.

(KAIRÓ.) Azokat a híreket, hogy Faruk király leendő feleségét háreméltre akarja kényszeríteni, ami azt jelenti, hogy férfiak társaságában nem mutatkozhatnak és fátyolt kell viselni, egyiptomi udvari körök a leghatározottabban cáfolják.

(JERUZSÁLEM.) Andrews kormányzó és Mac Evan angol rendőr meggyilkolása miatt még mindig rendkívül nagy az izgalom. A názárethi üzletek legnagyobb része zárva van, mert a zsidóság a letartóztatott arab fiatal emberek szabadon bocsátását követelő arab szervezetek támadásaitól tart. Názárethbe különben a kormányzóság nagy csapaterősítést küldött.

(DANZIG.) A hatóságok nagy értékpapír, részvény és utlevélhamisító szervezetet lepleztek le. Ez a szervezet, mely Párisban rendezte be fiók üzletét és a hamisított papírok jórészt a párisi tőzsdén helyezték el, már másfél éve folytatja jól jövedelmező garázdálkodásait. Eddig Danzigban 14, Párisban pedig 23 egyént tartóztattak le, kiknek neveit a további nyomozás érdekében egyelőre titkolják.

November 15.-ig meghosszabbítják a törvényhozás munkáját

A kormány tovább folytatja gazdasági politikáját - Meghosszabbították a Pop Valér körlevelében foglalt rendelkezések teljesítésére kitűzött határidőt

(BUCURESTI.) A Curentul jelentése szerint

Lapedatu szenátusi elnök, Dinu Bratianu pártelnök és Tatarescu miniszterelnök tegnap hosszabb tanácskozást folytattak arról, hogy a parlament munkáját november 15-ig meghosszabbítják, amikor a törvényhozás újabb szabadságra megy.

A tanácskozások után Lapedatu Kolozsvárra utazott, ahol fontos megbeszélései lesznek.

A hivatalos lapban rendelet is jelent meg, amely szerint a törvényhozó testület tagjainak március 15-ig terjedő illetményeit a megnyitott hitelből fedezik, amit úgy magyaráznak, hogy a kormány március 15-ig a helyén maradna.

A belügyminisztérium a rend fenntartására vonatkozóan újabb szigorú rendelkezéseket adott ki.

A politikai pártok ülései, a rendőrhatalóságok, ostromállapot helyeken a katonai parancsnokságok jóváhagyásával lehetségesek, de semmiféle katonai alakulatban való felvonulást nem engedélyeznek.

Politikai körökben élénken kommentálják, hogy

Pop Valér ismeretes körlevelével kapcsolatosan az UGIR közbenjárására a körlevelében foglalt rendelkezések teljesítésére adott és október elsejével lejárt határidőt október 25-ig meghosszabbították.

Az UGIR eddig az időpontig szándékozik megadni a maga válaszát az 50, illetve 75 százalékos etnikai elem alkalmazására vonatkozóan.

MANIU UJRA BEKAPCSOLÓDIK A POLITIKÁBA

Ugyancsak élénken kommentálják, hogy

Maniu Gyula, aki meghívást kapott az október 14-iki gyulafehérvári Horia, Closca, Crisan emlékmű leleplezési ünnepségeire, a meghívásra kedvező választ adott és részvételét holtbiztosra veszik. Ez Maniunak a politikai életbe való újbóli bekapcsolódását jelenti,

amit alátámaszt az a tény is, hogy a Strajerul című bukaresti lap szerint Maniu a lap munkatársának kijelentette, miszerint teljes erővel küzd azért, hogy az uralkodó megértse az ő tiszta gondolatait.

Ugyancsak Bukarestből jelentik, hogy Irimescu légügyi miniszter Párisból jövet repülőgépen hazaérkezett és most várják Antonescu külügyminiszter hazatérését, aki első tervétől eltérően nem száll ki Belgrádban.

UJABB GAZDASÁGI RENDELKEZÉSEK

A kormány gazdasági bizottsága tegnap este Inculet elnökletével

szabályozta a tűzifa kicsinybeni eladási árát. Elhatározták, hogy csökkenteni fogják a vasutakon a petróleum-termékeknek a szállítási díját,

különösen a világító kőolajnál. Kimondták, hogy a szűkölködő lakosság részére Máramarosból ingyen szállítanak megfelelő mennyiségű tengeri és a szétosztást a prefektusok irányítása mellett és a szövetkezeti minisztérium ellenőrzésével végzik.

A gazdasági bizottság végül kimondta, hogy 25 százalékról 50 százalékra emelik fel a gyapottonalnak mennyiségét, amelyet a belföldi termelésből kötelesek a textilgyárak feldolgozni.

Megkezdődött a „Vásárhelyi találkozó”

(TG.-MURES-M. VÁSÁRHELY.) Pénteken este mindetegy százan érkeztek már meg a nagy érdeklődéssel várt „Vásárhelyi találkozó”-ra és a megjelentek az Apolló-termében ismerkedési vacsorát tartottak, majd az előkészítő bizottságok dolgozták ki a gyűlés anyagát a megértés szellemében. A gyűlés szombaton délelőtt 11 órakor vette kezdetét, amikor is az időközben beérkezett tekkel hatalmas számra felszaporodott

részvevők Tamási Áront választották meg a találkozó elnökéül és dr. Asztalos Sándort alelnökéül. Nagy feltűnést keltett, hogy megjelentek a gyűlésen dr. Sebess Jenő a város magyarpárti tisztségviselője, dr. György József megyei tagozati elnök és dr. Kornhoffer Vilmos főtitkár. Lapzártakor dr. Sebess Jenő mondja el élénk figyelemmel hallgatott üdvözlő beszédét.

Rendkívüli módon kiéleződött a helyzet Palesztinában

(JERUZSÁLEM.) (Reuter.) A galileai kormányzó Andrews ellen elkövetett gyilkos merénylet óta a helyzet a Szent földön rendkívüli módon kiéleződött. Az arab szervezetek ugyanis a halálos végű terrorcselekménnyel kapcsolatos letartóztatások miatt általános ellenállásra szervezték meg a lakosságot, melynek folytán a kormányzóság rendeletére szigorú szabályokat léptettek életbe. Letartóztatták a jeruzsálemi arab főpolgármestert, továbbá Fuadot, a nemzeti arab komité főtitkárát, házi őrizetbe vették a jeruzsálemi főmuftit és még számos arab előkelőséget. Teg-

nap megjelent az a rendelet is, mely azonnali hatállyal feloszlatta az összes arab szervezeteket és megfosztja a főmuftit minden politikai hatáskörétől. Szentföldi körök véleménye szerint Anglia hosszas habozás és taktikázás után, nyilván a gyilkos merénylet hatása alatt, a könyörtelen erőszak politikájára tér át és minden erejével az arab ellenállás leállítását készíti elő.

Erre vall az az intézkedés is, melyet a palesztinai haderők parancsnoka, Dill tábornok adott ki és amely az azonnali fegyverhasználatot teszi kötelezővé

szemben. Ugyancsak Jeruzsálemből jelentik, hogy Haifába tegnap befutott a „Sussex” csatahajó fedélzetén nagyszámú legénységgel, melyet a városbani szolgálatra hajóztak ki, míg a Haifában állomásozott ezredet a jeruzsálemi helyőrségi csapatok megerősítésére a fővárosba vezényelték. Názáreth környékén tovább folynak a letartóztatások és az őrizetbe vett arab terroristák száma már elérte a 250-et.

Hitler mint államfő megy Olaszországba

(RÓMA.) Havas jelenti: Hitler Mussolini meghívására október 28-án ellátogat Olaszországba. Miután pedig államfői minőségben érkezik, az olasz király és császár is fogadni fogja.

Szociáldemokrata ifjúsági munkások kongresszusa Kolozsváron

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az Erdélyi és Bánati szociáldemokrata ifjúsági munkások vasárnap délelőtt az Építőmunkások Otthonban kongresszust tartanak. A kongresszusra az ország minden részéből érkeznek kiküldöttek Kolozsvárra, de képviselteti magát a bukaresti központ is. Az egész nap folyó tanácskozások kiemelkedő pontja az ifjúsági mozgalmak kérdése. A tanácskozások során kívánják megjelölni azt az irányt, amelyet ebben az izmosoktól hemzsgő világban az ifjúságnak követnie kell.

— 139-ből 57-nek sikerült. A kolozsvári érettségi vizsgák szóbelijére 139 növendék állott, akikből 57-nek sikerült a vizsgája, közöttük 39 kisebbséginek. A legjobban vizsgázók között az első helyen három magyar szerepel.

— A disznóólban tartotta anyósát a lelketlen vő. A buzaui ügyészség feljelentést kapott, hogy egy Alexandru Mihail nevű lakos nyolc hónapja a disznóólban bezárva tartja anyósát, aki hihetlenül lesóványodott és borzalmas állapotban van, amint azt a helyszíni szemle is megállapította. A környék lakossága értesülve a dologról, a lelketlen vőt meg akarta lincselni, de annak sikerült elmenekülnie. A rendőrség körorzi.

SZÖRMEDIVATBAN OLCSÓ-SÁGBAN

Weisz Ernő

szücs vezet

CLUJ CAL. REGELE FERD. 12.
(Farkas Ignác cipőüzlet mellett.)

— Megnyitnak az egyetemek. Tegnap különösebb ünnepélyesség nélkül megnyitották az országban levő egyetemeket. Ez alkalomból a felsőbb hatóságok szigorú intézkedéseket léptettek életbe az egyetemi rend biztosítására.

— BEHÍVJÁK HADGYAKORLATRA AZ 1928. 29 ÉS 30-AS ÉVJÁRATU TARTALÉKOSOKAT. A hivatalos lapban megjelent minisztertanácsi napló szerint a hadügyminisztérium felhatalmazást kapott, hogy október folyamán az 1928-29 és 30-as évfolyam tartalékosai közül behívja azt a szükséges létszámot, amely a hadgyakorlatok idején a tényleges csapategységek kiegészítésére kell. Az idevonatkozó intézkedéseket a nemzetvédelmi miniszter hivatott megtenni.

Nem lehet és nem szabad

szó nélkül és közömbösen napirendre térni a Kína felől érkező, kétségbeesett lelkisegénységet és embertelenséget eláruló hadszíntéri jelentések felett, mert ami ott történik, már sokkal több, mint megbélyegzése szerencsétlen huszadik századunknak. Sokkal több, mint a felelőtlen lelkiismeretlenség egyszerű példája, szívebe, husba és lélekbe vágó gonoszság ez!

Nem lehet és nem szabad Nanking, Kanton és Hankau lemészárolt ezreit a háborúval együttjáró szükség és rossznak elkönyvelni, mert ez nem harci veszteség többé, hanem kiáltó ellentét azzal az emberi értelemmel szemben, mely a teremtes koronáit állítólag az állat fölé emeli és méltóvá teszi a természetben elfoglalt előkelő helyzetére. Csak állítólag, mert, ha van olyan emberi értelem, mely helyesnek ítéli meg a japán hadvezetőség azon eljárását, hogy asszonyokat, gyermekeket és tehetetlen aggodat áldoz fel harcpolitikai taktikájának keresztülhajtására, akkor ez a nívónak állati soron alul való súlyosztását jelenti. Hiszen azt mindenki tudja, hogy az állat soha nem pusztít feleslegesen és tudatos gonossággal, még legvérengzőbb ragadozók is csak annyit ölnek, amennyire szükségük van. Ha tehát akad ember és emberi szervezet, mely a védtelenek leggyilkosát eszköznek és célnak tekinti és ha akad, aki ezt helyeselni tudja, akkor még a ragadozóknak is pirulnia kell az összehasonlítás miatt.

Nem lehet tehát és nem szabad elhallgatni a rosszaságot, mert ez egyértelmű is lehet adott esetben a helyesléssel, hanem igenis még az olyan kis körben is, mint a miénk, hangsúlyozni kell, hogy a humanitás emlőin felnevelkedett ember visszariad a háború konfliktusok ilyenné elfajulásától. Nemcsak visszariad, hanem el is ítéli, mert különben aligha lenne méltó arra a vezető szerepre, amire a Természet rendelte.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni azt, hogy mekkora mérvű lovagiatlanság is van abban, ha védekezni sem tudó egész csoportokra folytatnak hajtóvadászatokat s nem szabad szemtel hunyni és süketé tenni a füleket, ezek agóniája és halálja előtt akkor, amikor Japánban is bizonyára büntetik a könnyű testisértést és minden évben reformálják az életvédelmi törvényeket, csak úgy, mint mindenütt a világon. Ha azonban ez így van, akkor önkénytelenül és jogosan meg lehet kérdezni, vajjon ezek az életvédelmi törvények nem hazugságok-e és nem szemfényvesztések-e, akkor, ha szabad eljárni ártatlanokkal szemben pusztán a technikai fölény segítségével, ha szabad ködös jövőben fekvő célok miatt ily formában ölni és egyszerűen felrugni mindazt a szépet és nemeset, amit a törvények takar-
nak?

Nem lehet szó nélkül és közömbösen napirendre térni végül a külföld kísérletezései és taktikázása felett sem, mert ahogy a világ hatalmasai, a mérhetetlen Nagybritánia, az amerikai ifjú óriás és az emberi műveltség zászlóvivője, Franciaország jegyzékekkel és diplomáciai, semmitjelentő tiltakozásokkal kísérleteznek, nem nagyon válik a hatalmak dicsőségére. Nem akarjuk azt mondani, hogy hasonló megtorlással éljenek, de van ezernyi módja annak, hogy a japán hadvezetőséget jobb belátásra kényszerítsék. Elvégre éppen elég már a hekatombából, hiszen mégis csak emberek vagyunk, vagy legalább is azok szeretnénk lenni.

Málnássy Tivadar.

— Marconi-szoba. Rómából jelentik: A kutatások nemzeti bizottsága elhatározta, hogy elhunyt nagy elnökének, Marconinak emlékére Marconi-szobát rendez be, mégpedig abban a teremben, amely hosszú időn át a tudós laboratóriuma volt. A Marconi-szobában a tudós kísérleti eszközeit, találmányainak egy-egy példányát, fényképeit és könyveit fogják felhalmozni. A bizottság a Marconi-szoba anyagának összegyűjtését máris megkezdi, hogy a Marconi-emlékek közül semmi el ne kallódjék.

Vészjel a szervezetben

Zavaros vizelet biztos jele a húgyutak hűléses megbetegedésének. Idejében szedett Helmitol tabletták gyors gyógyulást biztosítanak és megszüntetik a fájdalmakat.

HELMITOL TABLETTÁK

„Bayer” készítmény.

Egymillió értékű aranypénzt koboztak el a Romániából emigráló török mézáróستól

CONSTANTA.) A kikötői vámhatóságokhoz feljelentés érkezett, amely szerint a város közelében levő emigránstáborban, amelynek lakói arra várnak, hogy Törökországba szállítsák őket vissza,

az egyik kivándorló török nagymennyiségű aranypénzeket rejtget. Miután az arany kivitele Romániából szigorúan tilos, a vámhivatal közegei tüzetes vizsgálatot tartottak a kivándorlók táborában és

Amej-Ali Saban török mézárónál 520 darab aranypénzt találtak, amelyeknek forgalmi értéke megközelíti az egymillió lejt.

A vámhivatal tisztviselői elkobozták a hazájába kivándorolni készülő töröktől az aranypénzeket, ami ellen a török mézárós érthetően tiltakozott. Hivatkozott arra, hogy a hazájukba visszatérő törökök minden vagyonukat jo-

gosultak Romániából magukkal vinni. Földbirtokát a törvény rendelkezése értelmében felajánlotta megvételre a román államnak, amely meg is vásárolta tőle, viszont minden egyéb vagyonát jogosult magával vinni az őshazába. A tiltakozás azonban eredménytelen maradt.

Az aranypénzeket elkobozták. Különös érdekessége az esetnek, hogy az aranypénzek elviselhetetlen kellemetlen szaguk. Amikor erre vonatkozólag kérdést intéztek a török mézáróshoz, azt mondotta, hogy ő véres kézzel fogdosta össze az aranypénzeket

és a megszáradt vér árasztja a kellemetlen szagot. Ali Saban kijelentette, hogy mindaddig nem hagyja el Románi területét, amíg a tőle — szerinte — jogtalanul elkobzott aranypénzeit vissza nem szolgáltatják részére.

Megnyílt!

Új üzlet!

FRATN BARABÁS TESTVÉREK

Cali Reg. Ferdinand 12. sz. Gólya-palotával szemben

Női és férfi divatujdonosságok. Eredeti bécsi modellű szwetterkülönlegességek. Oriási választék iskolai és gyermek kötöttárúkbán. Adesgo és Ady hibamentes harisnyák már 70 lejtől. Iskolai és gyermekharisnyák 15 lejtől.

Házasságreformok

Válási konjunktúra, pajtásházasság, házasságkötés gondolkodási idővel

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A házasság talán legrégibb problémája a világnak. Ádám és Éva kötötték az első házasságot, persze csak úgy tanuk nélkül és anyakönyvvezető-mentesen. És azóta áll ez a divat: a házasságkötés divatja. Hol erősödve, hol gyöngülve. Hol a szerelem jegyében, hol a válaszában. Anyakönyvvezetővel, diszpenzációval, leány-szöktetéssel és egyéb kombinációkkal.

Ahány ház, — annyi házasság — és annyiféle házasságkötés. Érdek, kényszer, szerelem házasság és még Isten tudja, hány műfaj és változat.

A történelem nagy házasságainak leírása egész könyvtárt töltene meg. Lenének benne romantikus történetek, tanulságos históriák, de lennének benne ugynevezett pikáns esetek is. Mert,

amióta házasság van, azóta van válás, hol törvényes, hol törvénytelen hol békés és barátságos, hol háborúskodásokkal teli, — egész kis hadjáratra való.

Aztán felbukkant a válóper lehetősége a láthatáron — s azóta jól megy a válóperes ügyvédeknek.

Reformok

Közben azonban a házasság ezer mindenféle reformlehetősége is felvetődött. Próbaházasság, pajtásházasság, kísérleti házasságok — határidőre — és más egyebek.

Házasságképző tanfolyamok nyitnak férj és feleség — előkészítő akadémiák, — de a probléma megoldása csak nem sikerült.

A rosszul sikerült házasságot sem-

mivel sem lehet jóvátenni.

Még a jóvátételi bizottsággal sem.

Legfeljebb egy kis sürgős hozomány pótlékkal. Mert a házasságban ez a legbüvösebb jelszó: a hozomány.

Ezzel még a mindenáron válni akaró férjet is vissza lehet téríteni. Hymen sokat emlegetett rózsáncái közé. Hiszen ezek a rózsáncok akkor igazán rózsásak, ha a feleség hazulról bőségesen hozott aranyláncokat, vagy pláne nyakláncokat drágagyöngyökből.

Áldás és átok

Egyszóval a házasságnak és válásoknak meg vannak az áldásai és átkai.

A házasság előtti és válásutáni korszakok — mondják az érdekeltek — mindenesetre az áldás korszakát jelentik, a házasság utáni és válás-előtti az átkokét.

De a reformerek mégse nyugszanak soha. Például

most Amerikában kapott lábra a házasságkötés reformtörékvese.

Sok volt a házasság, gyorsiramu és kevés formalitáshoz kötött. Olyanszerű, mint Angliában a Gretna-Greeni kovácsnál. Egy-kettőre nyélbe lehetett ütni. Különösen Newyork államban volt ez így.

De most vége a régi életnek. Megszigorították a házasságkötést Newyork államban is.

Mert hát rendnek muszáj lenni.

Vége a békebiró-rendszernek

Ezután nem lehet éjszaka, ittas fejfel felhívni a békebirót és a sebtében előkapott okmányok segítségével megkötni a házasságot. Vége az expressz-házasságoknak.

Jövőben ugyanis engedélyt kell kérni a házassághoz. És

az engedély kiadásától számított 3 nap múlva lehet csak házasodni. Hogy legyen lehetősége a férj- és feleségjelöltnek még meggondolnia magát.

Házassági run

Rossz nyelvek szerint azonban az arák és völegények egész kis házassági runt rendeztek.

Nyakra-főre siettek házasságot kötni. A rendelet életbelépése előtti napokon a békebirók éjjel-nappal eskettek. Ugy látszik, sok helyen volt sietős a dolog, vagy attól tartottak talán, hogy a házassulandók valamelyike valóban meggondolja magát és élve a 72 órai meggondolási idővel — visszalép a házasságtól.

Vagy talán arra gondoltak, hogy jó lesz mielőbb megkötni a házasságot, mert annál könnyebb és gyorsabb lesz — a válás.

Bizonyos azonban, hogy a házasságkötés problémáját mégis csak könnyebb megoldani, — mint a jó házasságkötését.

Mert a házasságok, sajnos, nem papíron vagy az égen kötnek, — hanem nagyon is földön.

Ahova a lezuhanás mindig fájdalmas — a szerelem álmvilágából lepoty-
tyanva.

(t.)

Hűtlen kezelésért és sikkasztásért súlyosan elítélték Kerülos község elöljáróit

(ARAD.) Az aradi törvényszék sorozatos tárgyalások után most hirdett ítéletet abban a bűnygyben, amelynek vádlottai Kerek Gyula, az aradmegeyi Kerülos község volt jegyzője, a község birája és pénztárosa voltak. A község vezetői ellen sikkasztásért és hűtlen kezelésért emelt vádat az ügyész, mert az 1935. évi április havában megtartott rovincsolás alkalmával a községi pénztárban 171 ezer lej hiányt állapítottak meg, amelynek keletkezéséről sem a jegyző, se a biró, sem pedig a községi pénztáros nem tudtak megfelelő magyarázatot adni. A törvényszék mind a három vádlottat egyenként hathónapi fogházra ítélte, politikai jogait 3 évre felfüggesztette, ezenkívül egyetemlegesen kötelezte őket 44 ezer lej perköltség megfizetésére.

Bohle Londonban, Beck Bécsben

(LONDON.) (Reuter.) A külföldi németek minisztériumának vezetője, Gauleiter Bohle, angol meghívásra a brit fővárosba érkezett és tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Vansittart külügyi államtitkárral és Winston Churchilllel. Ugyanakkor Bécsből közlik, hogy Beck lengyel külügyminiszter Velencéből hazamenet kiszállt az osztrák fővárosban, ahol felkereste Schmidt Guidó külügyi államtitkárát, akivel megbeszélte Schmidt varsói látogatásának programját. Schmidt a lengyel-osztrák kulturális egyezmény aláírása végett fog Varsóba utazni.

Lengyel-japán barátsági és antikommunista egyezmény készül

(VARSÓ.) (Reuter.) Mint ismeretes, a varsói és tókioi kormányok meg egyeztek olyirányban, hogy követségeket nagykövetségekké emelik. Ez a megállapodás e hó elsejével kezdődőleg hatályba is lépett. Ezzel kapcsolatban a két állam sajtója egyértelműleg egy lengyel-japán barátsági és antikommunista egyezmény létrehozását sürgeti azzal az indoklással, hogy mindketten határosak a szovjettal és azonos védekezési érdekeik vannak.

Apróhirdetések

KIADÓ LAKÁS

EGY nagy szoba napos oldalon olcsón kiadó. Str. Traian 49. (2336)

KIADÓ egy kis szoba 450, belvárosban Str. Florilor 17. (2337)

EGY szoba konyha speiz kiadó. Str. Băii 2-c. Értekezni Bonboneria Berkovits Str. Baritii 10. (2343)

4 SZOBÁS komfortos lakás azonnal kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 70. (2299)

EGY szoba konyha kiadó. Str. Crisan 22. Bőrgyár közelében. (2302)

KIADÓ szoba konyha, üveges veranda, Str. Bisericii Orthodoxe 13. (P 5212)

KIADÓ üzlethelyiség Str. Pietroasa 30. (P 5214)

KIADÓ Ferdinand-ut közelében 2 szoba konyha földszinti napos uccai új lakás. Szoba éléskamra szuterinben. Str. Gruianban. Szoba konyha napos lakás, Str. Fericeiri 14. (P 5215)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Kogalniceanu 6. Albisi. (P 5216)

KERTES házban 2 szoba konyha speiz gyermektelen családnak kiadó. Str. Bratianu 45. (P 5257)

KIADÓ külön telken teljesen új 2 szoba hallos összkomfortos lakás gyümölcsös kerttel. Grigorescu villanegyedben. Értekezni lehet. Cal. Reg. Ferdinand 40. (2300)

KÉT egymásbanyiló különbejáratu uccai szoba azonnalra kiadó. Irodának vagy orvosi rendelőnek alkalmas. Str. Motilor 145. (2302)

KÉT szoba, esetleg szoba konyha kiadó. Str. Hasdau 13. (2302)

KIADÓ kertes villában 2 szoba konyha. Ion Ghica 18. (T 1500)

KIADÓ szoba és speiz (vizkagylóval főzőkemencével) Nicolae Iorga 21. (T 1501)

KIADÓ 4 szobás konyhás összkomfortos kitűnő állapotban levő lakás november 1-re. Str. Berde 3. (2350)

KIADÓ november 1-re 3 szobás komfortos, 2 szoba hallos lakás, Str. Dorobantilor 36. (P 5235)

GARZONLAKÁS szoba, előszoba, fürdőszoba, törvényszékkel szemben. Cal. Dorobantilor 5. kiadó. (P 5237)

KÜLÖN szobát adok takarítás, mosás ellenében. Értekezni vasárnap d. e. 9-12 között. Str. Avram Iancu 7. Horváth. (P 5239)

KIADÓ november 1-ére 3 szobás komfortos lakás a Str. Carol 48. alatt. Megtekinthető délelőtt 10-2 óráig. Értekezni lehet: Str. Avram Iancu 14. alatt, emelet, délután 2.30-3.30-ig. (P 5209)

KIADÓ emeleti két szoba konyha főtéri kilátással. Piata Unirii 12. házfelügyelőnél. (P 5247)

LAKÁST KERES

OPERÁHOZ, központi rendőrséghez közel keresünk egyszobás összkomfortos családi lakást. „PROMPT” iroda, Str. Regina Maria 32. (2294)

2 SZOBÁS komfortos garantáltan tisztaság lakást keresek november 1-re lehetőleg kertes házban. Cimeket „Gyermekeketlen házaspár” jellegre kérek. (2318)

Sport

Feloszlik a NAC?

A válságba jutott nagyváradi egyesület a sporttársadalmiól kér segítséget

(ORADEA-NAGYVÁRAD.) Erdély egyik legrégebbi egyesülete, melynek egykor félelmetes hírneve messze határokon túl terjedt, súlyos anyagi válsággal küzd. Hónapok óta nem tudja fizetni játékosait, akik erre hűtlenül sorra faképnél hagyják az egyesületet. A NAC vezetősége látva, hogy a teljes szétzüllés veszélye fenyegeti a fut-

balcsapatot, gyűlésre hívta össze a klub barátait és támogatásukat kéri a csapat talpraállítására. Az egyesületnek mintegy 200 ezer lej gyorssegélyre van szüksége, hogy megmentse csapatát a szét hullástól. Amennyiben a segítséget nem kapja meg, elkerülhetetlenül válik a csapat feloszlatása.

Csonka forduló a nemzeti bajnokságban

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A nemzeti bajnokság vasárnap, csonka fordulójában a kolozsvári csapatok közül csak az Universitatea játszik, a Victorianak pihenője van. Az egyetemiek otthonukban kemény ellenfelet kapnak a Ripensiaiban. Bár a Ripensia nem a régi, mégis szép játékra van kilátás a két csapat találkozásából. Az Unak is kell dolgozni, ha tisztes eredményt akar elérni az exbajnokkal szemben. Szatmáron az Olimpia-DUIG találkozás ger érdekes küzdelmet. Az Olimpia csatárainak kemény dió lesz a brailai csapat. Aradon a nagybányai Phönix mérí ereszze erejét az AMTE-val. Az aradi munkások favoritként indulnak a küzdelemben, de a nagybányai csapat nem lebecsülendő

ellenfél és az AMTE-nak dolgozni kell, ha mindkét pontot meg akarja szerezni, mert a Phönix az elszenvedett vereségek után most akarja bebizonyítani, hogy nem méltatlanul került be az A-ligába. A két csapat találkozása mindenesetre szép, nivós sportot ígér. Petrosényban a Jiul a NAC-ot látja vendégül. A formájában visszaesett nagyváradiaknak nem sok bábér teremhet a Jiul otthonában. Temesváron a Kinizsi-Rapid találkozás rangadónak számít. A Kinizsinek most kell be igazolni nagyszerű formáját és valószínű, hogy a két pont Temesváron marad. Csernovitzban a Dragos Voda-ACFR mérkőzés van műsoron. A brassói vasutasok aligha uszák meg vereség nélkül.

Négy magyar és négy olasz résztvevője lesz jövőre a Középeurópai Kupának?

(BUDAPEST.) A Középeurópai Kupa bizottsága október 24-én, a Ferencváros-Lazio mérkőzés napján Rómában ülésezik. A bizottság ezen az ülésen dönt, hogy Svájc kikapcsolásával megüresedett két helyre, mely csapatokat veszi be a KK-ba. A két hely betöltésére többféle javaslat került előtérbe. A jugoszlávok azt indítványozzák, hogy egy román és egy jugoszláv csapat töltsön be a megüresedett helyeket. Ilyenformán a románok és a jugoszlávok 2-2 csapattal indulhatnak a jövőévi körmerkőzésre. Egy másik javaslat szerint sorsolás döntse el, hogy a négy alapító ország, — Olasz

ország, Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia — közül melyik kettő küldjön egy csapatot a megüresedett helyekre. A magyar álláspont az, hogy az a két ország töltsön be egy-egy csapattal a két helyet, amelynek csapatai a döntőbe kerültek. Jelen esetben tehát egy olasz és egy magyar csapat kerüljön. — A javaslatokat már betervezték, de azokról majd csak október 24-én döntenek Rómában, remélhetőleg Romániára nézve kedvezően, ami azért bírna érdekességgel, mert ha két csapat kerülne be a KK-ba, akkor a nemzeti bajnokság küzdelmei sokkal érdekesebbek és izgalmasabbakká válnának úgy a játékosok, mint a közönség szempontjából.

Komplett csapatukat küldik harcba az egyetemiek a Ripensia ellen

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Az Universitatea vezetősége tegnap este állította össze csapatát, amely a Ripensiaival veszi fel a küzdelmet. Az egyetemiek a legjobb összeállításban szállanak harcba és remény van arra, hogy sikerül kiközösíteni a mult heti vereség csorbáját. Az összeállítás a következő: Moldoveanu — Dragulescu, Iancovici — David, Domsa, Putniac (Faina) — Anghelescu, Jovanovicu, Truta, Benkő, Draga.

Magyar győzelem Meránban

(MERÁN.) A nemzetközi teniszerse nyen a magyar Dallos kitűnő játékkal három szett után győzött az olasz Metaxa felett. Az eredmény: 4:6, 6:2, 6:1. A magyar versenyző győzelme annál inkább értékes, mivel Metaxa Európa legjobb játékosai közé tartozik.

Max Schmeling-Joe Louis világbajnoki ökölvívómérkőzést Csikágóban tartják meg mivel Newyorkban igen erős németellenes hangulat uralkodik és a rendezőség botránytól tart.

431.000 néző! A Ferencváros a profi futball fennállása óta 23-ik mérkőzését játsza az Újpesttel. Az eddigi 22 mérkőzést 431.000 néző előtt játszották le.

Örökre eltiltották a játéktól Mojzes László a budapesti VSE és Moracsik Vilmost a Váci Remény futballjátékosát a játéktevésztől tetleges inzultálása miatt.

Avasfelfalun játszik vasárnap Román Kupa-mérkőzést a KMSC. Ellenfele az Osana csapata lesz. A munkáscsapatnak nehéz küzdelmet kell vívni a győzelem érdekében, ami a továbbjutást biztosíthatja.

Románia dekarlon bajnokságát ma és holnap bonyolítják le Bukarestben.

TURISTASÁG

A Haggibbor sportegyesület turista szakosztálya vasárnap, f. hó 3-án a következő kirándulásokat rendezi: Autóbuszal közkívánatra a Muntele Băisoara—Mt. Puscát

és Piatra Măruntra. A wikkendezők az 1400 méter magasságban levő, fenyvesekkel körülvett menedékháznál tartózkodhatnak. Indulás reggel pontosan fél 6 órakor a klubház elől, str. Memorandului 12, I. em. — Gyalogkirándulás reggel pontosan 8 órai indulással a Klubház elől Cluj környékére. Vendégeket mindkét túrára szívesen lát a turista szakosztály vezetőseje.

Társaság

() Felhívás a kolozsvári Kolping Legényegylet tagjaihoz. Alulírott a kolozsvári Kolping Legényegylet igazgatója ezennel felhívom az egyesület minden tagjának figyelmét az 1937. október 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kath. Kör helyiségében (Kogalniceanu 7., emelet) tartandó céh-ünnepélyre. Nemcsak felhívom figyelmüket, hanem e magasztosnak ígérkező és mindnyájunkat közelről érdeklő ünnepélyre ezennel meghívom és elvárom a Kolping Legényegylet minden jelenlegi és volt tagját, aki magában érzi és hallja a kötelességérzet és az együvértartozás szent hangját. Ezért Fiuk, vasárnap délelőtt 10 órakor misét hallgatunk és 11 órakor legyünk mindnyájan a Kath. Körben. Bálint József s. k. igazgató.

() Előadás a párisi vilákiállításról. A Munkakamara rendezésében Párisban kiírt járt munkásdelegáció tagjai folyó hó 6-án, szerdán este fél 8 órai kezdettel a Vasnmunkás Otthonban a párisi vilákiállításról és ott tapasztaltakról előadást tartanak. Beléptidj nincs. Vendégeket szívesen lát a Kulturbizottság.

() A Kath. Kör Misszió helyi szervezete a Napközi Otthon javára, október 5, 6 és 7-én 10 dekás napot rendez. Aki csak egyszer is látta a Napközi Otthon gyermekregét reggeli, ebéd idején, vagy foglalkoztatás közben, méltányolja azt a munkát, amit az Otthon fenntartása érdekében a szervezet kifejt. Nyugodtan mehet apa, anya dolgozni, a gyermek felügyelet alatt háromszor étkezik naponta. Egy tizdekás csomaggal mindenki támogatathatja azt az áldásos intézményt. A következő adományokat kérjük a nemesszivű közönségtől: szalonna, zsír, füstölt husok, tojás, liszt, cukor, lekvár, alma, rizs, bab, borsó, lencse, káposzta, karalábé, murek, petrezselyem, krupli. Adományokat a következő gyűjtőhelyekre lehet leadni délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig: 1. Minerva könyvkereskedés, Str. Regina Maria 1. szám. 2. Brevier fűszerüzlet, Piața Mihai Viteazul 4. 3. Gaál fűszerüzlet, Strada Moșilor 2. 4. Prezinsky péküzlet, Str. Jorga 9. 5. Török Árpád, Cal. Regele Ferdinand 104. 6. Katona péküzlet, Cal. Victoriei 14. 7. Caritas iroda, Str. I. G. Duca 7. 8. Napközi Otthon, Str. Iuliu Cezar 65. 9. Monostori Egyházközség Otthona, Str. Mănăstur 14. 10. Szociális Testvérek Otthona, Str. Grigorescu 35. szám. Szeretettel siessek embertársaim segítségére. Az én tizdekás csomagom a mások adományával meg sokszorozva, 80 gyermeknek ad naponta ételmet.

A hídelvi Bethlen Gábor Dalkör ma este 9 órakor a Mészáros Szövetség összes helyiségeiben rendezi meg nagyszabású szüreti mulatságát, melyre ezuton hívja meg azokat, akik jól és üzemlően akarnak szórakozni.

Rádió

1937. Október 3. VASÁRNAP.

BUCURESTI. 7.30: Torna, zene, hanglemezek, előadások, hírek. 9.55: Istentisztelet. 13: Déli zene, hírek. 15: Előadás, népzene. 19.02: Az I. transmissios ezred hangversenye. 20.40: Rádiózenekar, utána román zene, sporthírek. 22.55: Strauss-zene. BUDAPEST. 10.30: Hírek. 11: Ref. istentisztelet. 12: Egyházi ének. 13.30: Operaház zenekara. 14.10: Előadás. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.50: Zenekar. 18: Magyar nóták cigányzenével. 18.50: Előadás. 19.30: Zongoraverseny. 20: Hunyadi Sándor csevegése. 20.30: Ének. 22: Hírek. 23.10: Szalonzene. 24.10: Jazz. 1.05: Hírek.

1937. Október 4. HÉTFŐ.

BUCURESTI. 6.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, orvosi tanácsadó, hírek. 13: Déli zene, hírek. 14: Hírek, előadás. 18: Hangverseny. 20.15: Felolvasás. 20.30: Rádiózenekar. 23.15: Vendéglői zene. BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemezek. 11: Hírek. 11.45: Állatmesék. 13.05: Hangverseny. 13.40: Hírek. 14: Zenekar. 17.15: Diákféla. 18: Hanglemezek. 18.45: Zongorahangverseny. 19.15: Előadás. 19.30: Cigányzene. 20.15: Operaelőadás. 21: Hírek. 22.25: Hírek, jazz. 24: Hírek német nyelven. 24.05: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

EUROPA“ RENDEZÉS MINISZTERI ENGEDÉLY ALAPJÁN

okt.
14-20

Utlevél nélkül 7 napra
sportkölönvonattal Budapestre vagy Bécsbe,
Prágába

Részvételi díj a közös utlevél és vízumköltségekkel együtt CLUJ—BUDAPEST—CLUJ

Lei 1450

Jelentkezés: Clujon Europa-Economia P. Unirii 23.

Vidéki városokban Európa-fiókoknál. Kérjen részletes prospektust.

Sorozatosan hozza színre erdélyi szerzők darabjait a kolozsvári magyar színtársulat

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megkezdődött a színházi szezon és teljes gözzel folyik a munka. Az idei színházi tervekről folytatott beszélgetést munkatársunk dr. Kádár Imre igazgatóval.

— Milyen új erdélyi szerzők által írt darabok kerülnek előadásra ebben a szezonban?

— Egyelőre műsorra tűztük, P. Jánosy Béla „A pozsonyi kaland” című vígjátékát és Kakassy Endre „Vörös kör” című színművét, amelyet a Vig-színház erdélyi ciklusába is felvettek. Ezenkívül Karácsonyi Benő „Rut kis kacska” címmel írt zenés vígjátékát, amelyhez Schreiber Alajos karmester szerzett zenét.

— Sok erdélyi színdarabot nyújtottak be a színházhoz és mi történt velük?

— Több, mint negyven új színdarabot kaptunk. Ezeket a műveket az Erdélyi Helikon drámabíró bizottsága vizsgálja felül, amelynek tagjai Koós Károly, Jánosy Andor és Jomagam, míg előadó Vászárhelyi Ziegler Emil. Minden művet figyelmesen és lelkiismeretesen elolvasunk és amely megfelel a követelményeknek, előadásra kerül — minden protekció nélkül.

— Olyan hírek kerültek köztudatba, hogy az idén a Helikon nem adja ki a 30 ezer lejes nagy színdarab pályázat-díját — megfelelő pénzalap hiányában. — Megfelel-e ez a valóságnak?

— Ez a hír merőben téves. Az Erdélyi Helikon nincsen és nem is lehet pénz-zavarban és a díj feltétlenül kiosztásra kerül. Az a színdarab kapja meg a 30 ezer lejes nagydíjat, amelyet a bíráló-bizottság ebben a szezonban, előadása után a legjobbnak minősít, úgy művészi, mint színpadtechnikai szempontból.

— Mi a véleménye igazgató urnak az újonnan bemutatkozott két színész-utánpótlásról, Perényi Jánosról és Gulácsy Alberttről?

— Ha nem szédíti meg őket az első sikeres szereplés és kifejlődik bennük a művészet iránti elmélyülő alázat, akkor értékes művészekké fejlődhetnek. Természetesen ambíciójuktól s a jó és szigorú rendezői kéztől függ e két föltétlenül tehetséges színész nagyreményekre jogosító művészi jövője. A színészpédagógus feladata, hogy a tehetséges kezdő első sikere meg ne zavarja további fejlődésében. Perényi Jánosról és Gulácsy Alberttről hisszük, hogy a fenti feltételeknek teljes egészében megfelelnek, — ami saját jövőjük érdekében is.

— A „Tarka Színpad” néven készülő új színpadi vállalkozásról mit tart igazgató ur?

— Egy színházi vállalkozást csak akkor lehet értékelni, ha már bizonyos eredményeket mutatott fel. Egyelőre ennek a vállalkozásnak a jóindulatu várakozás jár ki, amely minden ilyen művészi célzatu kezdeményezést megillet. Részemről csak örövendini tudok, ha egy valóban magas színvonalu íróknak és színészeknek egyaránt munkalehetőséget nyújtó vállalkozás jön létre — fejezte be dr. Kádár Imre érdekes nyilatkozatát. (m. t.)

— A valenciai kormány nagyköveteinek gépkocsi-balesete Páris mellett. Versaillesből jelentik: Osorioy Gallardo, a köztársasági spanyol kormány párisi nagykövete feleségével SaintCloud-ba gépkocsizott. Utközben a gépkocsi összeütközött egy másik járművel. A gépkocsi vezetője, hirtelen megállítva a kocsit, leszállt, hogy megnézze, mi történt. A gépkocsi, amelynek fékje megsérültek, a lejtős uton magától elindult és egyre sebesebben haladva, nekifutott egy házfalnak. A nagykövet szerencsére sértetlen maradt, felesége csak horzsolásokat szenvedett.

Drágítani akartak a liszt-kereskedők

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A kolozsvári malomtulajdonosok és lisztkereskedők a napokban azzal a kéréssel fordultak a város időközi tanácsához, hogy emelje fel a liszt maximális árát ötven banival.

Kérésüket azzal támasztották alá, hogy a kolozsvári árutőzsde magasabban jegyzi a buza árfolyamát, mintahogy hivatalosan van megállapítva és ez jogosulttá teszi ezek után a lisztárak emelését is.

A kereskedők kérésével tegnap foglalkozott dr. Anca Cornel alpolgármester elnöklésével az árvizsgáló bizottság, amelynek sorában megjelent

Mazuchi vezérfelügyelő, Nastase rendőrkvesztörhelyettes, Popescu kapitány a hadsereg és Sallak Dezső a kiskereskedők képviselőit. Az ülésen

Nastase rendőrkvesztörhelyettes, Mazuchi vezérfelügyelő és Popescu kapitány élesen szót emeltek a lisztárak emelése ellen.

A bizottság végül is bekérte az árutőzsde adatait és ennek alapján megállapította, hogy

nincs helye az áremelésnek és ezen az alapon a kereskedők kérését elutasította.

A döntésről a bizottság jelentést tesz az időközi bizottságnak.

Döntött a törvényszék konkrét eset kapcsán:

A kisiparosok és kiskereskedők nem kötelezhetők üzleti könyvek vezetésére

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A helyi törvényszék II. szekciójának Linzmayer —Boca tanácsa a napokban érdekes repülőbélyeg kihágási ügyet tárgyalta. A Nemzeti Repülő Alap ellenőrei kihágási jegyzőkönyvet vettek fel Legmann József kolozsvári cukorkagyáros ellen, mivel nem voltak üzleti könyvei és így nem rótták le a repülőbélyeg-illetéket, amiért 5000 lej bírsággal sújtották.

A cukorkagyáros ekkor a törvényszékhez fordult, ahol

a kihágási jegyzőkönyv megsemmisítését kérte azon az alapon, hogy kisiparos létére nem köteles üzleti könyveket tartani.

Az ügyet a törvényszék a napokban tárgyalta, ahol a Nemzeti Repülő Alap képviselője kérte a kihágási jegyzőkönyv jóváhagyását, mivel a bélyeg-törvény 4. szakaszának 19. fejezete, amellyel kapcsolatosan 1927-ben a központi bélyegbizottság egy döntést hozott, mindenkit kötelez üzleti könyvek vezetésére, egyszerűen azoknak felbélyegzésére is. Ezzel szemben dr. Hermann Dezső, a gyáros jogi képviselője, kifejtette a törvényszék előtt, hogy a bélyeg-törvény 15-ik szakaszának második bekezdése előírja, hogy

az egyenesadó törvény által érintett kereskedők és iparosok kötelesek a könyvek vezetésére. Az adótörvény 134-ik szakasza viszont arra kötelezi a kereskedőket és iparosokat, hogy a kereskedelmi törvény szerinti könyveket vezessék. Ennek a törvénynek az 5-ik szakasza azonban a kiskereskedőket és kisiparosokat mentesíti a könyvvezetés kötelezettsége alól.

Miután Legmann József cukorkagyártással foglalkozik és beleesik a 1934. április 1-i fényüzési és forgalmi adóról szóló törvény 9. szakaszának rendelkezésébe, amely szerint 7 munkánál kevesebb dolgozik és 5 lóerőnél kisebb, tehát kisiparos. A bélyeg-törvény 4. szakaszának 19. fejezete viszont már azt mondja, hogy a kereskedők és ipari társaságok kötelesek üzleti könyveket vezetni, de a kisiparosok nem. Tehát

a kisiparosokra vonatkozólag úgy a központi bélyegbizottság, mint a pénzügyminisztérium rendelete nélkülöz minden törvényes alapot.

A bélyeg-törvény emellett 1927. április 27-én jelent meg, az új adótörvény viszont 1935. július 6-iki kellel.

Az adótörvény 134. paragrafusa újabb törvény lévén, hatályon ki-

vül helyezi a régebbi bélyeg-törvény intézkedését és ezen az alapon sem a kiskereskedő, sem pedig a kisiparos nem kötelezhető üzleti könyvek vezetésére. A törvényszék helyt adott az ügyvéd érveléseinek és 255—1937. számú ítéletében a kihágási jegyzőkönyvet megsemmisítette.

Ennek az ítéletnek az az érdekessége, hogy azt a kiskereskedők és kisiparosok legutóbbi könyvvezetésre kötelező pénzügyminiszteri rendelkezése után, hosszas vitát követően hozta meg a törvényszék II. szekciója.

Sztrájkok világszerte

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Városunkban, országunkban az utóbbi hónapokban újszólván napirenden vannak a kollektív-szerződési tárgyalások, bérmozgalmak és az ezzel kapcsolatos sztrájkok. De a külföldi távirati ügynökségek híradásaikban is gyakran számolnak be a különböző országokban történő sztrájkokról, amely mozgalmak sokszor humoros, illetve szatirikus külsőségekben nyilvánulnak meg. Így például a hatalmas amerikai Wollworth-áruház kiszolgáló kisasszonyai ülősztrájkot rendeztek. Abbahagyták a munkát és leültek. Ki székre, ki a pultra, akinek pedig egyik alkalmatosságon sem jutott hely egyszerűen a földön foglalt helyet. Irtunk már arról a buvárról is, aki mindaddig nem volt hajlandó feljönni a tenger fenekéről, amíg munkabérét fel nem emelik. De számtalan fajtája van a munkabeszüntetéseknek, amelyek néha sajnálatos véres összecsapásokban robbannak ki a sztrájkoló és a karhatalom között. A tüntetéseknek és megmozdulásoknak egyszerű magyarázata, hogy a munkabérek nem állnak arányban a napról-napra indokolatlanul emelkedő élelmiszer és ruházati cikkek áraival. A ruházati gondokat megoldja Tirman Str. Regina Maria 26. szám alatti kereskedő, aki mindenki számára lehetővé teszi, hogy öszi és t-li kabát- és ruházóvet-szükségletét az újonnan érkezett prima árukból olcsó áron szerezhesse be.

— Svájce nagy beruházások előtt. Bernből közli a Reuter: A svájci szövetségtanács 58 millió frankot utalt ki tüzéségi hadianyagok beszerzésére és a határok megerősítésére. Amint a svájci sajtó közli, ez csak első állomása annak a nagyarányu beruházásoknak, amif Svájce önvédelmi célokból végrehajtani készül.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

„PROMPT” kereskedelmi irodának Cluj, Str. Regina Maria 32. Hálás köszönetünk fejezzük ki Önöknek azon gyorsaságért, amellyel, legnagyobb megelégedésünkre, nyelbeültették Cluj Amos Francu ucai házuk eladását. Megbízást szeptember tizenhétedikén adtunk, eladás szeptember huszonnegyedikén perfektálva is lett. Biztosítván Önöket, hogy újabb szükség esetén kizárólag Önök irodájához fordulunk, kívánunk Önöknek jövőben sok sikert. Ludovic Cadariu notar is totia Bicsad. Satu-Mare. (Románból átfordítva.) (2292)

MEGMENTEM elszakadt, kiégett, molyragott szövet, vászon, mindenféle selyemanyagokat, butorhuzatokat speciális műstopolását jutányosan vállalom. Str. Jorga 3. I. emelet 17. (1228)

INTELLIGENS vasuti nyugdíjas zsidó-főhivatalnok keres megfelelő, önálló, független, jól szituált házastársat. Leveleket „Intelligens élettárs” jelígre a kiadóba. (2333)

SZÉP haj titkát az Edison fodrászatban lehet megoldani, mely a villanyfodrászban utolérhetetlen és 150 lejűt készit. Calea Motilor 51. (P 5238)

ANYAGILAG jól szituált urilány keresi olyan disztigvált uriember ismeretségi körrel szabad estét kellemesen eltölthetné és megterjesztés esetén házasság is lehetséges lenne. „Ember” jelígre a Novába (P 5243)

INTELLIGENS zsidóleány megismerkedne 30-40 éves kimondott uriemberrel. „Tiszviselő” jelígre. (2298)

A str. Episcopul Moga 14 sz. háznál vasárnap és hétfőn lakás végett jelentkező urat kérem a lakás ügyben eljönni. P 5228

ADAS-VÉTEL

ELADÓ HAZAK: I. Piata Unirii közvetlen közelében, masszív építményű szép modern emeletes ház 2x5 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, komfortos lakással, mely átalakítható 4 lakásnak. II. Grigorescu uti harmadik autóbuss megállóhoz 1 percre 4 szoba, konyha, előszoba, gyönyörű modern új villa gyümölcsös kerttel. 350.000 lejért, alkalmi vétel. III. Calea Decebalon évi 100 ezer lejű jövedelmező ház 650.000. — Ezenkívül több kisebb, nagyobb ház és családi háznak alkalmas parcellák a város különböző pontjain. ELIÁS, Str. Baritiu 20., ajtó 2. (2285)

ANTIK ebédlőasztal, prémium bélt kabát, villanyfűző, disznóbőr koffer eladó. Str. Matei Basarab 42. (2296)

SZÖNYEGEK, jókarban levő ebédlőberendezés, könyvek elutazás miatt olcsón eladók. Str. Balcescu 3. (2272)

KÖLTÖZKÖDÉS miatt ebédlő és egyéb butor konyhaedény, mindenféle házi felszerelés eladó. Cim a kiadóba. (2271)

ELADÓ házastelek, esetleg csak felerésze is. Str. Capitan Ignat 7. Értekezhetni délután 3-4-ig. (2270)

ELADÓ prima kivitelű diógyökér teleház. Str. Paris 62., asztalos műhely. (2268)

VESZÉK mindenféle pince-, padlás-holmit, u. m.: butor, ruha, rongy, papir, üveg, mindent. Hívásra házhoz megyek. Klein Lazar, Piata Abator 3. (2275)

STRADA Dragalinából nyíló 7-ik sikátor: 5. számú ház eladó. (2267)

IROASZTAL, gyermek rézágy, álló fogas eladó. Piata Mihai Viteazul 17., emelet balra, 1-3 és 7-9-ig megtekinthető. (2278)

EGY régi antik felsőrészes kandalló eladó. Str. Neagru 13. (2279)

AUTÓ, Chrysler márkájú, kifogástalan állapotban eladó. Cal. Regele Ferdinand 88., üzletben. (2281)

HÁZ nagy telekkel Str. Lucaci 9. alatt eladó. Értekezni: Cal. Regele Ferdinand 88., üzletben. (2282)

ZONGORA eladó. Str. T. Vladimirescu 5. (2284)

ELADÓK fedélcserep, boroshordó, káposztáshordó, rézüst. Babes, 5., trafik. (2287)

ÜVEGFALAK, ajtók, ablakok, dobke-mencék, lámpák, butorok olcsón eladók. Str. Regina Maria 32. I. em. (1851)

VARRÓGÉPEK, gomblyuk, ajour, szücs és mindenféle speciál gépek szakszerű javítását vállalja Asztalos, str. Jorga 2 sz. (2032)

INGYEN átadok drótszörű kutyát elköl-tőzés miatt nagyon jó helyre. Str. Vulcan 31. (2326)

IRÓGÉP, jókarban levő olcsón eladó. C. Decebal 7, hátul az udvarban. (2329)

RÁDIO „Zerdik” 3 plus 1 lámpás szu-per eladó. Str. Väii 3. Harasztosy. (2330)

ELADÓ pékség str. Transilvania 20. (2334)

HÁZ eladó. Str. Doinei 9. (2335)

ELADÓ Andrei Muresan negyedben jó megépített modern villa teljes komforttal. 3 nagy, egy kis szoba és minden mellék-helyiséggel. Str. Popa Farcas 36. Telefon 16-32. (P 5207)

ELADÓ olcsón üzletbe való szép fehér zománcozott és egy nagyobb vaskályha. P. Mihai Viteazul 39, háztulajdonosnál. (2331)

RUHANEMÜK, női és fiúcska ruhák, nagy perzsaszőnyeg és különböző apróságok sürgősen eladók. Stefan cel Mare 7. trafik mellett. (2339)

ELADÓ házhelyek az Iris-gyár mellett. Értekezni lehet calea M. Foch 11. Gondoskodó szövetkezet. Délelőtt 9-1-ig, délután 4-6-ig. (2342)

SÜRGŐSEN eladó szoba konyhás ház nagy kerttel. Str. Asachi 6. (2300)

IROASZTAL és konyhaasztal jó karban olcsón eladó. Biró, cal. Regele Ferdinand 131. (2301)

VESZÜNK jókarban levő gyalupadot. Ajánlatokat str. Paris 62, asztalosműhely. (2304)

ELADÓ egy női őszi kabát és 3 gypaju matrác. Str. Cipariu 22. (2305)

ELADÓ háromnegyedes hegedű, Ficus és Asparagus. Str. Masiniilor 50. (2307)

JÓKARBAN levő mély gyerekocsi eladó. Str. Ratiu 1, fűszerüzletben. (P 5218)

ELADÓ őszi ültetésre díszbokrok: Dentia, Jázmin, Weigelia, Spirea, Cidonia-japánbirs, Forzitia. Szépalaku 80-100 cm. magas fenyők. Évelő flox különböző színekben. Illatos ibolya szegélynek. Str. Mio 30. (P 5220)

ELADÓ üzlethelyiséges, szoba konyhás központi fűtésű ház 100 ezer lejért, 2 szoba konyhás, üveges veranda ház nagy gyümölcsös közel központhoz, átvehető 100 ezer lej készpénzzel és a hátralékos 200 ezer lej havi részletekben fizethető, 3 és fél hold gyümölcsös Szentgyörgy hegyen 150 ezer lejért átvehető, 3 szobás komfortos lakású ház 320 ezer lejért megkapható (frontja 17 méter), központi 2 emeletes új, 8 százalékos netto jövedelmű ház. Értekezni C. Marechal Foch 25. Ügyvédi irodában délutáni hivatalos órák alatt. (P 5221)

FILEABROSZ (ebédlőbe) kisebb terítők, betétek eladók. Deutsch, str. Decebal 8. (P 5223)

NAGY divány eladó. Str. Petru Maior 4, II. emelet, jobbra első ajtó. (P 5227)

LADÁK, kisebbek, nagyobbak eladók. Anca könyvkereskedése. Str. Regina Maria 43. (2303)

MODERN jókarban levő mély gyermek koci eladó. C. Victoriei 118. (1534)

ÖCSKARUHAT legdrágábban veszek és legolcsóbban eladok. Grosz, str. Memorandului 4, kapu alatt. (P 5087)

SZÁZ prima anyajuh eladó. Tallósné Hida, jud. Cluj. (2305)

ELADÓ szoba kis konyhás kertes ház. Ára 50 ezer, készpénz 25 ezer. Colonia Pelean 18. (2306)

JÓKARBAN levő férfi szabógép olcsón eladó. Calea Traian 51. (2308)

ALKALMI vétel. 2 szobás nagy telek 95 ezer lejért eladó. Átvételkor 70 ezer, többi részletre. Str. Caramidarilor 37. (2343)

ELADÓK: ágy, éjjeliszekrény, sodrony, könyvek, képek, férfi és női ruhák, csillár. Délután 4-6-ig, str. Vasile Alexandru 8 jobbra 2 ajtó. (P 5233)

KÖNYVSEKRENY, bőrdíván, íróasztal, Madonna-kép, antik tükör, demijonok eladók. Str. Dorobantilor 36. (P 5234)

BÁRMILYEN célra alkalmas üzleti pult, ablakok, fehérmarvány, lap eladó. Str. Wil son 6. (P 5236)

BUTOROK, antik komód, tükrök eladók Ehrlingernél. Str. Duca 7. (P 5241)

VÁGÓHID mellett egy 12 lakrészből 15 százalékos jövedelmező ház eladó. Cim: G. Tamas 14. (P 5244)

EGY nagy főzőkemence eladó. C. Marechal Foch 4 alatt. (P 5245)

ELADÓ használt két különböző kombinált szoba, külön recamier, 90-es rádió szekrényével, egy fekete, egy dióbarna zongora, olcsó régi ebédlő. Cimek: Kohányi, calea Regele Ferdinand 35, I. 10. Naponta fél 2 és fél 3 között. (P 5248)

ELADÓ ház, biedermeier szalon, vörös tenyő ebédlő, kőrisfa háló, kombinált nagy ruhaszekrény, 2000 tojásos keltetőgép. Str. Pata 37. (2347)

HÁZHELYKIOSZTÁS vasárnap délután 3 óráig Masiniilor ucca 114-es villával szembeni területen. Vízvezetékekkel, villanyal ellátott parcellákat vehet már 25.000 lejért előnyös fizetési feltételekkel. Elsőrangú tőkebefektetés. Str. Căramidarilor uccában 280.000 lejért. (T 1498)

ELADÓ Meidinger kályha nagy terem fűtéséhez. Str. Avram Jancu 7. Házfelügyelő. (2309)

MÉLY gyerekocsi eladó. Str. Reg. 83 Inf. 10. Házmeztérnél. (2312)

3 SZOBA konyhás, családi házat megvételre keresek központból nem messze. 100 ezer készpénz többi egy fél év alatt. Cimeket „Ügynököt nem díjazok” jelígre Novába kérek. (P 5242)

ELADÓ patefon lemezekkel, szalongszobával, összecsukható vaságy matraccal, ruganyos ágybetétek, antik divány, képek, antik tányérok. Str. Piezisa 9. (2314)

EGY jókarban levő mahagoni teleház minden elfogadható árban eladó. Str. Pop Julian 4 szám, ajtó 16. (2316)

ELADÓ 2 mtr. magas állóóra és egy antik műtárgy állvány, csodaszép. Str. Berde 2, I. em. ajtó 8. (2319)

MODERN színes kombinált szobaberen-dezés, mely háló vagy leányszobának is megfelel, eladó, vagy jókarban levő háló-val elcserélném. Str. Joan Ghica 16. (2322)

OLCSÓN eladó egy 4x6 és feles filmes fényképező gép. Str. Fabrica de Zahar 37. (2323)

ELADÓ egy szövetbéléses férfi télikabát olcsón. Cal. Decebal 18, ajtó 4. (2324)

280.000 lejért hatalmas telek 5 szobás házzal Căramidarilor uccában eladó. Dr. Ligethy Miklós, Cluj, Regele Ferdinand 40. (T 1497)

ÁLLAST KERES

RÁDIO készítő, ki e szakmában abszolút jártas, állást keres. Cim a kiadóba. (T 1495)

KERESKEDELMI végzett lány kezdő irodai munkára állást keres. Leveleket „Kisigényű” jelígre a kiadóba. (2266)

KERESKEDELMI iskolások és liceum IV. osztályig tanítást vállal Kereskedelmi Akadémiai hallgatón. Cimeket „Mód-szeres” jelígre a kiadóba kér. (2171)

FIATAL fűszeres segéd román, magyar, német nyelvtudással november elsejére állást keres. Koncz Tibor Cluj, Str. Dragalina 12. (2276)

40 ÉV körüli, nagyon jól főző uriaszony házvezetőnek ajánlkozik. Cimeket „Uri-család” jelígre a kiadóba. (2277)

KISKERESKEDŐK könyvelését olcsón vállalja Deutsch, Cal. Traian 84-a. (2286)

ELEMISTÁK alsóosztályos gimnázisták tanítását vállalja perfekt román. Megkereséseket „Tanárjelölt” jelígre kiadóba kér. (2163)

ELSŐRENDÜ varrónő megy házhoz varrni, otthon is. Jutányos árban vállal fehérneműt is. Str. Oasanu 56-a. (P 5222)

ELSŐRENDÜ fűzőnő, nagyobb uriházhoz ajánlkozik. Str. Fericei 20. (2311)

SZAKKÉPZETT bőrkereskedősegéd azon-nali belépésre állást keres. Cimeket „Szak-képzett” jelígre a kiadóba kérek. (2315)

JÓ CSALÁDBÓL való komoly leány házvezetőnői állást keres idősebb párnál, urnál vagy urnónél. Cim a kiadóba. (2313)

HÁZHÓZ járnék varrni. Cimeket a kiadóba „Varrónő” jelígre kérek. (2320)

ÁLLAST KAPHAT

TANULÓLEÁNY és fiu fizetéssel felvé-tetik. „Gloria” könyvkötészet, P. Unirii 9. (T 1496)

KIFUTÓFIU felvétetik. Meteor írógép-vállalat, Str. Regina Maria 23. (2265)

ÜGYES kiszolgálóleányt, aki perfekt románul beszél, keresek. Rosenzweig fűző-és rövidáru-üzlet, Str. Regina Maria 6. sz. (2280)

ÜGYES bejárónőt keresek azonnalra „Centrala”, Regina Maria 37. (2288)

KERESÉK képzett gyermekgondozónőt tizhónapos gyermek mellé november 1-ére. „Gyermekgondozónő” jelígre. (2290)

KERESKEDELMI vállalat fiatal gyakor-nokot keres. Írásbeli ajánlatokat „Gyakor-nok” jelígre a kiadóba. (2291)

MINDENES leány azonnalra felvétetik. Lövi, Cal. Reg. Ferdinand 53. (2340)

KISZOLGÁLÓ leányt fizetéssel, aki la-kástakaritást is vállal, felvesz. Keresztes Pedicur Salon. Str. I. G. Duca 3. Select mozi udvarán. (2306)

BEJÁRÓNÓT keresek. Dr. Rösler, Str. Pietroasă 11. (P 5213)

GARANCIÁKÉPES kezdő tisztviselő, vagy nő azonnal felvétetik. Cim a kiadó-ban. (P 5219)

FELTÉTLEN tisztességes mindenes, esetleg bejáróné kerestetik. Str. Drágalina 86. Felsőház. (P 5224)

HÁZMESTER kerestetik gyermektelen középkorú pár, vagy asszony, takarítást értsen, éves bizonyítvánnyal előnyben, fi-zetéssel. Str. Memorandului 4. emelet. (P 5225)

KISZOLGÁLÓ leány felvétetik. Str. Iorga 5. cukrászda. (P 5231)

BEJÁRÓNÉ felvétetik. Str. Iorga 5., cukrászda. (P 5232)

EGY jó családból való fiu tanulónak felvétetik férfi szabóság-hoz, Select mozi udvarán. Str. Duca 3. (P 5240)

TAKARÍTÁSÉRT gyermektelen ház-pár lakást kaphat. Dr. Schapira. Piata Mihai Viteazul 14. (P 5246)

NŐISZABÓSÁGHOZ fiu tanulót fel-vesz Schönfeld, Piata Unirii 21. (P 5226)

KÉT fiut asztalos tanulónak felveszek Str. Juon Mester 13. Mănăstur. Jakson Miklós. (P 5228)

KIFUTÓFIU és kifutóleány felvétetik Str. Jorga 11-a. szuterin. (2301)

ÜGYES tanulóleányokat felveszek Victoria kalapszalón, Cal. Reg. Ferdinand 3. szám. (2307)

JOBB izraelita család elfogad egy vagy két iskolás leányt, vagy fiut teljes ellátásra, fürdőszobás lakásba. Cim: Str. Duca 6. Trafik. (T 1499)

BEJÁRÓNÓT takarításra azonnal felveszek. Jelentkezés d. u. 6-7-ig. Str. Memorandului 27. III. em. 6. (T 1500)

MEGBIZHATÓ zsidóleányt felveszünk ur-leti és házikisegítőnek fizetéssel, ellátással. Szolgáló van. Piata M. Viteazul 10, föld-szint. (2327)

TANULÓLEÁNY fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóba. (2332)

KÜLÖNFELEK

SZÖRMEBUNDA alakításokat, galléro-zást és festést legolcsóbban vállalom. Kö-vári szücs, Str. Paris 21. (P 5208)

GYORSIRÁST német, román, magyar olcsón tanítok. Str. Jorga 17., Coloniale (2056)

POLOSKAIRTÁST, fégérgitást tőkletes eredménnyel, teljes szaktalánítással végez vegyész-mérnöki felügyelettel „Polyneer” la-boratórium, Avram Iancu 16., (szuterin) (2288)

JÓL bevezetett üzemhez keresek társat 80.000 lejűl. Havi 6 ezer lej biztos kere-settel. Str. Cloșca 22. Cluj. (2000)

MENYASSZONYI fátylat koszorút szép kivitelben kölcsönzök. Plissé szalon, Cal. Reg. Ferdinand 40. (2308)

KÖLCSÖNT keresek 30.000 leig havi cca 20 százalékos jövedelmező vállalat kibővítéséhez. Arany vagy más kézzizálog fedezettel. Visszafizetés megállapodás szerint. Ertesítést „Befektetés” jelígre kiadóba (2344)

KERESÉK 200 drb birkát részes teletésre, Ardelean Mihály, Hida, jud. Cluj. (V 2304)

„SILHONETTE” mozgásművészeti is-kolámat megnyitottam. Jutányos árak. Székely Lili, Cal. Reg. Ferdinand 22. (2317)

FORGALMAS trafikhoz keresztény nő társ kerestetik. Cim: özv. Frammerné, Str. Elisabeta 18., földszint. (2325)

Veszünk:

Ismeri festők képét és perzsaszőnyegét.

Részletre adunk:

képkereket, képet, perzsaszőnyegét és porcellán dísz-tárgyakat.

„Unicum” Cluj, Calea Victoriei 5/a

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ üzlethelyiség lakással. Külön te-lek 800 lejért. Colonia Somes, Str. Du-nare, Salamon. (2269)

EGY szoba, konyhás különtelek kiadó. Str. Payisti 7. Str. Marinescu mellett. (2220)

BELVÁROSBAN új házban 3 szobás, összkomfortos modern lakás november el-sejétől havi 2500-ért, ha két évre előre fi-zet, kiadó. Közelebbit C. Regele Ferdinand 30. alatt. (2254)

KIADÓ szuterinben raktárnak alkalmas helyiségek. Kogemiceanu ucca 21. szám alatt. (2207)

TISZTVISELŐTELEPEN Operához kö-zel, napos, csinosan butorított szoba fürdő-szobával lehetőleg férfi bérlőnek kiadó havi 1300. „PROMPT” iroda, Str. Regina Maria 32. (2293)

SZOBA, konyha kiadó mosókonyhával. Str. Calvin 22. (2295)

AZONNAL kiadó külön telek, nagy szo-ba, konyha, éléskamra, nagy kert, gyümöl-csös 650 lejért éves szerződéssel. Strada Banatului 101. (2297)

KIADÓ új házban szoba konyha előszo-ba szuterin lakás azonnal. Str. Calvin 16. (2230)

2 SZOBA konyha külön telken azonnal kiadó. Str. Noua 41. Értekezni Str. Enescu 15. Gállfiné. (2328)

HIREK

NAPTÁR: 1937. Október 3. Vasárnap.
 Kat.: Kis Teréz. Prot.: Kandidus,
 Ewald. Ort.: Sf. Mart. Dionisie. Izr.:
 28 Tisri 5698.

Tudja ön!

melyik az a film, amelyről az
 egész város beszélni fog? ? ?
 Ilyen csak egy van!

AZ ÉDES ANYAFÖLD

Soha még ilyen felejthetetlen
 élményt még nem nyújtott a kö-
 zönségnek sem könyv, sem szin-
 pad, sem film. Fősz: PAUL MU-
 NI. LUISE RAINER. A Metro
 Goldwyn milliós filmalkotása a
 ROYAL SLÁGERMOZGÓ legkö-
 zlebbi műsorán. Számozott jegy
 elővétel. Telefon: 27-73.

Jóestét!

ASSZONYI TANÁCS

Juci asszony: Mondd csak, lehet-e
 egyszerre két férfit is szeretni?
 Julcsa asszony: De még mennyire le-
 het, csak a másik ne vegye észre...

MEG AKAR MARADNI A FOGLAL- KOZÁSÁNAI

Az új fegyenc jelentkezik a fegyház
 irodájában:

— Igazgató ur kérem, valami olyan
 munkát szeretnék itt is, ami a foglal-
 kozásomba vág.
 — Mi a foglalkozása?
 — Pilóta vagyok.

ISMERTETŐ JEL

Koldus: Segitsen rajtam, szép hölgyi-
 ke világtalan vagyok.

Vénasszony: És honnan tudhatom én,
 hogy maga tényleg vak?

— Onnan, hogy szép hölgyikének szó-
 litottam...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Október
 hó 2-án, szombaton estétől október 8-ig
 a következő gyógyszerárak teljesítenek
 éjjeli szolgálatot: Biró, P. Unirii; De-
 meter, C. Motilor; Apostol, C. Regele
 Ferdinand és Palóczy gyógyszerár, C.
 Gen. Foch.

— Időjárás: A bukaresti időjárás-
 kutató-intézet jelentése: hűvösödő idő-
 járás, állandóan borult ég, tartósabb
 esők.

— Meghosszabbították a talpárak
 fentartására szóló kartell-egyezményt.
 A belföldi börgyárak a Banca de Con-
 trol égisze alatt május havában egyez-
 ményt kötöttek a talpárak fentartására.
 Ez az egyezmény 3 hónapra szólott,
 ideiglenes jelleggel és szeptember vége-
 vel lejárt. A kartellben résztvevő gyá-
 rak most az egyezményt meghatározat-
 lan időre meghosszabbították.

— Hat és félmillió hitel a főiskolá-
 sok segélyezésére. A pénzügyminiszter-
 rum hat és félmillió hitelt nyitott a
 szorgalmas főiskolai és egyetemi hall-
 gatók ösztöndíj-segélyezésére.

— Új költség és jutalék a deviza-át-
 utalásoknál. A Jegybank péntektől kez-
 dődően a deviza-átutalásoknál és vé-
 teleknél új átutalási költséget és juta-
 lékot számít fel.

ISKOLAI

tankönyveket és egyéb könyv-
 köti munkákat a legolcsóbban
 20 % árlétszállítással köt a

„GLORIA”

Saját érdekében jegyezze meg a
 címet: „GLORIA” könyvkötészet
 PIATA UNIRII NO. 9.

Ma a ROYAL slágermozgóban folytatja diadalutját az amerikai filgyártás leg
 újabb remeke: A LAZADÓ FOGOLY. Egy ártatlanul elítélt fegyenc küzdel-
 mes élete. Főszerepben: Peter Lore és Victor Mc. Laglen. Előtte új Fox jur-
 nál. Ne mulassza el a filmet megtekinteni.

Delila

Hétfőig bezárólag minden este és
 vasárnap délután hatkor kerül színre
 Molnár Ferenc bombasikert aratott
 vigjátéka, a Delila. Az egyre fokozódó
 siker is csak élénk bizonyítéka annak,

Szerdán este: Urilány szobát keres

(Rejtő—Kulinyi—Zsigmond Pál operettje.)

Már hetek óta a legnagyobb gond-
 dal és ambícióval készül a színház
 operettszemélyzete a szerdai bemutató-
 ra. Kedden este nem is tart a színház
 előadást, mert ekkor lesz az előadás
 főpróbája a szerdán este bemutatásra
 kerülő Urilány szobát keres című ope-
 rettjüdjonságnak. Ezt az operettet a
 mult évben karácsony táján mutatták
 be és játszták sorozatos előadásokban
 Budapesten, de azóta már filmre is fel-
 vették és igen sok más külföldi nagy-
 városban is bemutatták, mindenütt a
 legnagyobb sikerrel.

Igazi vérbeli operett az Urilány szo-
 bát keres. Huszonhét nagy vezető sze-

rep van benne a rengeteg apró epizód
 szerep mellett, tehát igen nagy sze-
 mélyzetű darab s így igen komoly fel-
 adatot ró rendezőre, színészre egy-
 aránt. Nálunk a Gróf László rendezé-
 sében kerül bemutatásra az Urilány
 szobát keres és szerdától vasárnap est-
 tig bezárólag minden este színekertül.

Nagyszerű szöveg, kitűnő, modern és
 mégis fülbemászó muzsika, rengeteg
 tánc, gyönyörű, nagyvárosi kiállítás,
 gondos előadás és végül elsőrendű
 szereposztás a garanciái az Urilány
 szobát keres című operettjüdjonság
 várható nagy sikerének.

STAR

Kötöttáru

Harisnya

Keztyű

sálak, gombok

A LEGUJABB KÜLÖNLEGESSÉGEK, A

LEGOLCSÓBBAN.

CAL. MARECHAL
 FOCH 1 (HOTEL CEN
 TRAL ÉPÜLET.)

Élet és halál heti krónikája

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Kolozsvár város
 heti népmozgalmi adatai az anyakönyv
 tükrében.

Házasságok kötött: 25 pár.

Született: Cioti Ioan ort. Rostas Maria
 gör. kat. Panitz Maria örm. kat. Werzber-
 ger Mihály izr. Fuchs Tibor izr. Buksa Er-
 zsébet róm. kat. Craciun Stefan gör. kat.
 Molnár Rózália ref. Fodor Mária ref.
 Kirsch Antal róm. kat. Csillag Árpád ref.
 Tamás Éva unit. Geana Ioan ort. Szappa-
 nyos Róbert ref. Sancaian Maria róm. kat.
 Todica Ana gör. kat. Botha Rózália ref.
 Hirschorn István izr. Petrus Mária ref.
 Balaswó István ref. Moldovanu Cornel gör.
 kat. Costin Aurel gör. kat. Jakab Ervin
 izr. Székely Katalin izr. Muszka András
 ref. Bán András ref. Kamilli Gabriella r.
 kat. Vadász Judit izr. Schuster Gerhardt
 luth. Fader Szeréna izr. Pop Vasile gör. kat.
 Lórencz Katalin róm. kat. Vasile Angela
 gör. kat. Ban Tiberiu róm. kat. Bögozi Ber-
 ta luth. Wieder Hermann izr. Czizek Jenő
 róm. kat. Theil Elvira luth. Latzo Alexan-
 dru ort. Pataki Zoltán róm. kat. Herisan
 Mihai ort.

Meghalt: Kispál Elek 84 éves ref. Fo-
 dorné Tamás Anna 47 éves róm. kat. Ba-
 lázsné Bárdy Jolán 74 éves ref. Dombó
 Zoltán 69 éves ref. Mócán Maria 14 éves
 gör. kat. Fuchs Tibor 1 napos izr. Mos-
 neag Ioan 27 éves gör. kat. Briscan Ghe-
 orghe 37 éves ort. Kocsisné Varga Erzsé-
 bet 41 éves ref. Müllerné Saborovici Teréz
 57 éves róm. kat. Morárné Wiesmann Fran-
 ciska 27 éves gör. kat. Popa Teodor 37 éves
 gör. kat. Sajgó Ferenc 7 éves ref. Gáspár
 Balázs 1 hónapos ref. Mazinger Sándor 35
 éves ref. Nagl Heinrich 30 éves róm. kat.
 Chiorean Ioan 34 éves gör. kat. Lenghelné
 Máté Mária 35 éves baptista. Pap Ferenc
 28 éves ref. Kabán Antal 27 éves róm. kat.
 Dr. Csatt Olivér 56 éves gör. kat. Haló Gé-
 za 60 éves ref. Forry Lajos 34 éves ref. Ilea
 né Farcas Maria 56 éves gör. kat. Erdeiné
 Szilveszter Rachela 66 éves ref. Mester
 Mária 46 éves gör. kat. Zágóni Rózália 32
 éves ref. Györffy Gizella 13 éves róm. kat.
 Sefferné Fromondi Jolán 39 éves róm. kat.

— HALASZI munkaruhái, orvosi kö-
 penyei a legjobbak. 50 százalékban
 avatott kelméből készülnek. Cluj, Calea
 Regele Ferdinand 109. szám.

SHINHAZ

Szombat d. u. 5: Eltévedt báránycák. (Ol-
 csó helyárrakkal.)

Szombat 9: Delila.

Vasárnap d. u. 3: Toneanu román társulata
 Délután 6: Delila.

Este 9: Toneanu román társulata.

Hétfőn fél 9: Delila. (Hatodszor.)

Kedd: Az Urilány szobát keres előkészüle-
 tel miatt nincs előadás.

Szerda fél 9: Urilány szobát keres. (Rejtő
 Jenő, Kulinyi Ernő és Zsigmond Pál
 nagyszerű, híres operettje. Nagysza-
 bási kiállításban. Rendező Gróf László
 Főszereplők: Ürmössy Magda, Porti
 Mimi, Báza Éva, Paál Magda, Benes
 Ilona, Jenei János, Csóka József, Ré-
 thely Ödön, Perényi János, Csengeri
 Aladár, Homm Pál, Nagy István, stb
 Premier bérlet 5. szám.)

Csütörtök fél 9: Urilány szobát keres. (Na-
 pi bérlet 5. szám.)

Péntek fél 9: Urilány szobát keres.

Szombat délután 5: A bor (Ifjúsági elő-
 adás kizárólag az iskolák részére. Ol-
 csó helyárrakkal.)

Szombat 9: Urilány szobát keres.

Vasárnap délután 3: Csárdás. (51-edszer.
 Olcsó helyárrakkal.)

Délután 6: Delila.

Este 9: Urilány szobát keres.

Hétfőn fél 9: Egy pohár víz. (Scribe világ-
 híru vigjátéka, amely a Művész Szín-
 házban 150 előadást ért meg. Főszerep-
 lők: Erényi Böske, Fényes Alice, Har-
 math Jolán, Szabados Árpád, Mészá-
 ros Béla, Nagy I. és Lantos B. Ragyo-
 gó, teljesen újszerű kiállításban, ere-
 deti jelmezekkel. Rendező: Mészáros
 Béla. Premier bérlet 6. szám.)

Kedd fél 9: Egy pohár víz. (Rendes bérlet
 6. Irodalmi bérlet 4. szám.)

Szerda fél 9: Egy pohár víz.

A kolozsvári Román Opera műsora

Vasárnap, okt. 3. (délután): Cigánybáró.
 Hétfő, okt. 4: Tosca. Tripon Aurel tenoris-
 ta fellépésével.

Szerda, okt. 6: Martha.

Péntek, okt. 8: Lonjumeau postás. (Pre-
 mier.)

MOZI

CAPITOL MOZGÓ: Willy Forst világfilm-
 je: Burgtheater. Fősz.: Werner Krauss
 Hortense Raky, Olga Csehova, Willy
 Eichberger.

EDISON MOZGÓ: Árvácska. Dráma. Shir-
 ley Temple, Adolf Menjou. — II. A
 leányrablók. Pat és Patachon vigjátéka
 — III. Új hiraó. Helyárrak: 10 és 15
 lej. Kezdet: 3, 6, 9.

ROYAL MOZGÓ: A lázadó fogoly. Egy ár-
 tatlanul elítélt fegyenc megrázó drá-
 mája. Fősz.: Peter Lorre, Victor, Mc.
 Laglen és June Lang. Előtte Fox hir-
 adó.

MUNKÁS MOZGÓ: Szombaton nincs elő-
 adás. Vasárnap 3, 6, 9: I. Samson.
 Társadalmi dráma. Fősz.: Harry Baur
 és Gaby Morlay. — II. Az ügyvéd di-
 lemmája. Dráma. William Powel és
 Myrna Loy. — III. Hiraó. —

SELECT MOZGÓ: Csak egyszer élünk. Fő
 szerepekben: Sylvia Sidney és Henry
 Fonda.

URÁNIA MOZGÓ. Szombattól: Elephant
 boy. Rudyard Kipling világghírű regé-
 nye nyomán filmre rendezte Korda
 Zoltán.

— A Munkásműködvelők újból megkez-
 dik tevékenységüket. Október 9-én, szom-
 baton este fél 9 órai kezdettel (Catedrale 7).
 a Vasmunkások ujonnan épített nagyter-
 mében Ben Johnson nagyhatású színművét
 a „Vulpone”-et hozzák színre. A munkás-
 működvelők teljes felkészültséggel ujonnan
 alakított színpaddal készülnek a világsikert
 aratott szindarab lejátására.

— Filipescu a nemzeti-parasztpárt
 kormányra kerülését jósolja. Az „Epo-
 ca”-ban Grigore Filipescu, a konzerva-
 tiv párt vezére, a belpolitikai helyzet-
 tel foglalkozik. Leszögezi, hogy a jelen
 körülmények között más megoldás nin-
 csen, mint a nemzeti-parasztpárt ura-
 lomra kerülése.

Perbe fogja a város a betegsegelyzo-palota epitojet — engedelynelkulii epitkezés miatt

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A most elkészült betegsegelyzo palota körül érdekes jogi vita támadt a város és az érdekeltek között. Az épületet, hír szerint, anélkül emelték fel, hogy a vállalkozó megszerezte volna a szükséges építkezési engedélyt, arra az álláspont-ra helyezkedve, hogy állami építkezésről lévén szó, erre nincs szükség. Mint-hogy a városi tanács építkezési szabályrendelete szerint azonban minden Kolozsvár területén építendő házhoz a tanács, illetve a mérnöki hivatal engedélyre van szükség, most emiatt az időközi-bizottság pert akar indítani engedély nélküli építkezés címén a vállalkozó mérnök ellen. Az idevonatkozó tanácsi határozatot már meg is hozták és most a jogügyi osztálynál van, amelynek véleményezése után az időközi-bizottság engedély nélküli építkezés miatt perbe fogja a felépítést végző Reich Jenő mérnököt. A különös jogi vitát most a bíróság fogja eldönteni.

Badoglio Budapesten

(BUDAPEST.) (Reuter.) Pietro Badoglio marsall tegnap délután fél háromkor érkezett meg Budapestre, hol, bár tartózkodása magánjellegű, mégis hivatalos fogadtatást kaptak elő számára. A pályaudvaron, melyet ez alkalomra feldisználtak, Röder Vilmos honvédelmi miniszter fogadta, de meg-

ügyminiszter képviselői, valamint Vinci gróf olasz követ is. A marsall megérkezése után ellépett a tiszteletére kivezényelt disznázad előtt és Röder hadügyminiszterrel a megjelent és az utvonalon felsorakozott nézők lelkes éljenzése közben hajtatott a Dunapalotában levő szállására.

Török hivatalos jelentés a kormányfőváltásról

(ANKARA.) (Reuter.) Ismet Inonu miniszterelnök távozásával kapcsolatban a következő hivatalos jelentés látott napvilágot.

A rendkívül súlyos gazdasági viszonyok gazdasági szakemberekből összetett kormányzatot tettek kívánatossá. Ez tette szükségessé a kormányfő ideiglenes kicserélését is. Végleges betöltésére a miniszterelnöki állásnak csak a novemberben megalakuló nemzetgyűlés után kerülhet sor.

Nem hivatalosan közlik, hogy Kemal Attatürk a nemzetgyűlés összehívása után Ismet Inont kívánja annak elnökévé megtenni és hogy Rüzsdi Arras távozása még nem elhatározott tény.

Teljhatalommal ruházták fel a palesztinai főbiztost

(JERUZSÁLEM.) A hivatalos lap szerint az angol főbiztos teljes felhatalmazást kapott az összes védőintézkedések megtételére. Az angol hatóságok rendelkezésére a jelen pillanatban 7500 főnyi katonaság áll, de szükség esetén az Egyiptomban állomásozó haderőkből megerősítés áll rendelkezésre.

(JERUZSÁLEM.) Az arab legfelsőbb bizottság letartóztatott tagjait egy angol cirkálón, az indiai Océanban levő Seychelles-szigetekre vitték száműzésbe. Az egész angol rendőrséget és katonaságot riadó készenlétben tartják és a letartóztatásokat teljes erővel folytatják. A letartóztatottak száma már többszázat meghaladta, mert az éjszaka is száznál több embert tartóztattak le.

— Megkerültek az elveszettnek hitt tárgyak. Közöltük, hogy özv. Reismann Albertné feljelentést tett a rendőrségen hogy lakásáról 2500 lej készpénz és 10 ezer lej értékű ékszer eltűnt. Ma reggelre aztán az ellopottnak hitt tárgyakat a feljelentő megtalálta a szekrény aljába, ahova valami összerakott ruhák közé becsusztak. Így az a feltevés megdőlt, hogy Reismanné időközben elutazott gyermekének bármilyen köze is lehetne a dologhoz.

Tartós betegeskedése kergethette a halálba Tamas Joant, a IV. kerület közigazgatási kapitányát

Városszerinte nagy megdöbbenést okozott a népszerű köztisztviselő váratlan öngyilkossága

(KOLOZSVAR-CLUJ.) Elsőnek jelentettük, hogy

Tamas Joan a IV. városi kerület kapitánya tegnap délután 2 órakor a Fabrica de Zahar ucca 17. szám alatti lakásán revolverrel szájba lötte magát és azonnal meghalt.

Az öngyilkosságnak, amelyről tegnap röviden beszámoltunk, amint azt a hatósági vizsgálat megállapította, előzményei a következők:

Tamas Joan, a 49 éves régi köteles-tudó tisztviselő az utóbbi időben sokat betegeskedett. Legutóbb az egyik szanatóriumban súlyosabb műtéten is átesett és ezután orvosi vélemény alapján 2 havi üdülő szabadságot kapott, úgy, hogy ezidő szerint nem is teljesített szolgálatot.

Az ijesztő látvány

Felesége tegnap kint a szőlőben volt, ahonnan egy Kardos nevű alkalmazottját valamiért hazaküldötte. Ez a férfi a lakást bezárva találta a zörgetésére sem nyitottak ajtót. Ezért az udvarföldi nyitott ablakon.

bemászott a lakásba, ahol rémes látványt fogadta. Tamas kerületi kapitány alsóruhára vetkőzött, de cipővel a lábán és kalappal a fején az ágyban feküdt vértócsában. Megmerevedett jobbkezeben 9 mm-es revolvert szorongatott, míg balkezeben ujjai között a szípkában elhamvadt cigarettát tartott. A kerületi kapitány revolverével szájba lötte magát és a golyó a koponya felső részét átszakítva, még a fején

levő kalapot is keresztülfurva esett a földre.

A négy golyóra töltött fegyverben 3 golyó sértetlenül meg volt, tehát a szerencsétlen nyilvánvalóan ideg bajos embernek egyetlen golyó elég volt arra, hogy életét kioltsa. Bucsulevelet nem hagyott hátra, úgy hogy az öngyilkosság igazi okát nem lehet tudni, de az utóbbi időben történt tartós betegeskedése azt sejteti, hogy csakis ez keseríthette el a különben renkívül kötelességtudó ambiciózus és köztiszteltetben álló főtisztviselőt, úgy, hogy önmagával végzett.

Tamas Joan az impérium változása-kor a helybeli rendőrségnél teljesített szolgálatot, mint prefektusi titkár, majd a városi közigazgatáshoz került át, ahol a legteljesebb szeretet és bizalom övezte minden tekintetben. Fiatal feleségét az öngyilkosság mélyen

lesújtotta, de őszinte részvét nyilvánul meg a jobb sorsra érdemes köztisztviselő iránt a város egész lakossága, de különösen pedig a lupai negyedben, ahol a lakosság valóságos védőpatronusának tekintette a minden elfogultságon felülemelkedett puritán köztisztviselőt, aki régi papi család sarja volt.

A rendőrség részéről a vizsgálatot dr. Draghiciu bűnügyi igazgató, Serban Ilariu rendőrkapitány és dr. Popovici Cornel tisztiorvos folytatták le.

Temetése előreláthatólag hétfőn fog lefolyni, hatalmas részvét mellett.

URANIA MOZGÓ mai kezdettel:

ELEPHANT BOY

KORDA SÁNDOR világhírű produkciójának legújabb filmje, rendezte KORDA ZOLTÁN, Rudyard Kipling közismert regénye nyomán.

Fel akarták koncolni Trockijt és családját

(MEXIKÓ-CITY.) Trockij ellen újabb merényletet kíséreltek meg. A merényletet a rendőrség szinte az utolsó pillanatban állította le, mert véletlenül értesült arról, hogy a GPU ügynökei be akarnak hatolni Trockij viládjába és fel akarják koncolni a volt

diktátort egész családjával együtt. A rendőrség emberei gyorsan körülférták a villát, úgyhogy a merénylő emberek nem tudtak oda bejutni és elmenekültek. Trockijt most a legszigorúbb őrizet alatt tartják és senkivel sem beszélhet.

Titulescu külföldről való visszatérése után bizalmas tárgyalásokat folytat Maniu Gyulával, belép a nemzeti parasztpártba és egyik listavezetője lesz a pártnak az új választásokon

(BUCURESTI.) Politikai körökben nagy feltűnést keltett az a hitelesnek látszó hír, hogy Titulescu volt külügyminiszter külföldről való visszatérése után mégis bekapcsolódik a belpolitikai életbe és aktív tevékenységbe kezd. Ez a nagy feltűnést keltő hír Nicolae Tabacovici, a CFR volt elnökgazdájának Bukarestbe való visszaérkezése után kelt szárnyra. Tabacovici — mint ismeretes — bizalmas barátja volt a külügyminiszternek, akivel Cap Martinban ahol Titulescu jelenleg is tartózkodik, hosszasan és bizalmas tárgyalásokat folytatott le. Tabacovici most tért vissza a fővárosba és közölte Titulescu barátai-val, hogy

a volt külügyminiszter október 10 körül tér vissza Romániába és egyidejűleg megkezdi politikai tevékenységét, valamint egyetemi előadásait is.

Tabacovici állítása szerint Titulescu külföldről való visszatérése után

hosszabb tárgyalást fog folytatni Maniu Gyulával, akivel közölni fogja, hogy

belép a nemzeti parasztpárt tagjai sorába

és az általános választásokkal kapcsolatosan arra is hajlandó, hogy

egyik listavezetője legyen a nemzeti parasztpárt képviselőjelöltjeinek.

Tabacovici közlése Titulescu elhatározásáról, de főleg az, hogy a volt külügyminiszter aktív szerepet vállal a nemzeti parasztpárt vezetésében, politikai körökben óriási szenzáció keltett.

— Uj főellenőr a helybeli pénzügyigazgatásnál. A kolozsvári pénzügyigazgatóság kivetési osztályánál főellenőrnek dr. Chifor Vasile delegálták, aki Opris főellenőr munkakörét vette át.

Cáfolják a francia kormányválságról szóló híreket

(PÁRIS.) A minisztertanács északi afrikai minisztérium felállítását tervezi, amely a tuniszi és algéri hatóságokkal teljes egyetértésben működne. A miniszterségre Sarraut van kinevezve.

Tegnap Chautemps, Blum és a szocialista miniszterek együttes tanácskozása után sajtóközleményt adtak ki, amelyben a kormány cáfolni igyekszik a válságról elterjedt híreket, főleg azért, mert az a tőzsdén rendkívül riadalmat keltettek.

Békes megértéssel éri véget a cipésziparosok sztrájkja

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A vásárra dolgozó cipésziparosok, mint már jelentettük, egy idő óta sztrájkolnak, mert bizonyos bérköveteléseik ügyében nem tudtak munkaadóikkal meg egyezni. Mint most a szakszervezeti vezetőkől értesülünk, a sztrájk békes meg egyezéssel véget ért. Az új megállapodás fél évre rendezi a munkások és a munkaadók helyzetét és méltányolva a munkások követelését, a cipőszármű készítőknél 30, míg a felső-részkészítőknél és tűzőknél 20 százalékos béremelést biztosít. A megállapodás alapján a munkát már a mai napon meg is kezdték.

A békes megállapodást a munkaadók felé Stroia György, a cipészipari szakszervezet titkára közvetítette.

Észak-Kínában tovább nyomulnak a japánok

(TIENSIN.) A japán csapatok az északi arcvonalon Santung tartományban tovább nyomulnak és 100 kilométer nyíre vannak a Sarga-folyótól. A kínai csapatok visszavonulása még mindig tart.

Barcelona újabb bombázása

(SALAMANCA.) Franco csapatainak hadműveletei tovább folynak. Több ellenséges támadást visszavertek. Barcelonai jelentések szerint három ellenséges repülőraj tegnap a várost bombázta és sok emberáldozatot követelve, hatalmas károkat okoztak. A repülőgépekről gépfegyverekkel a járőreldre is lövöldöztek.

— Eltűnt egy kolozsvári kislány. Andócs János Lucaci ucca 35. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy Annuska nevű 10 éves, negyedik elemista leánya hétfőn délután nyomtalanul eltűnt. Személyleírása: alacsony termet, fekete szem, gesztenyebarna haj és marianumi egyenruha. A rendőrségi nyomozás az eltűnés ügyében megindult.

— Rendőrségi hírek. Mandula Fanni marosvásárhelyi nő tegnap este megjelent a rendőrkveszturán, ahol bejelentette, hogy az autóbusról leszállya, egy ajánlkozó alkalmi hordárral vitette nagyjértékű bőröndjét. Az egyik mellékcucca sarkán a hordár nyomtalanul eltűnt a bőrönddel együtt. A nyomozás megindult. — Érdekes botrány játszódott le az egyik Feleacului uti kocsmában az éjszaka. Németi József alsóraj munkásember több óra hosszat egyedül idögölt az említett kocsmában. Amikor fizetésre került a sor, pénz hiányában sorra járta az asztalokat és minden vendégtől egy-egy lejt kért kölcsön, azzal, hogy minden egyes lejért majd százast fog adni. Akadtak is vendégek, akik teljesítették Németi kérését, az egyik vendég azonban zokon vette a heccet és összekaptak, majd egy kis botrány keletkezett a helyiségben, de súlyosabb következmény nélkül, mert a tulajdonos közbelépésére a beszesztelt férfi elhagyta a helyiséget.

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

közi tengeri, illetve afrikai aspirációit. Ennek ellenében Olaszország, ha nem is teljes szabadkezett, de sok mindenben előnyt biztosít a piacokra éhes német nagyiparnak. Mert végeredményben erről van szó. Az elsődrendű nagyiparra berendezkedett Németország megfelelő piacok és nyersanyagok hiányában romlásra van kárhoztatva. Az egykori német gyarmatok visszaszerzéséről egyelőre aligha lehet szó. A vesztt fejszének tehát legalább a nyelét akarják biztosítani. Hogy mi lesz a versenyképes osztrák és elég jelentékeny magyar iparral, ha a németség gátlás nélkül utat nyerhet a Duna-medencében, másodrendű kérdés. Ahol mammutok viaskodnak a koncert, ott a kisebb erejű egyedek aligha számítanak. Akárhogy is áll a helyzet a Duce nagy engedménye ket tet a németség javára Közép Európában. Már most az a kérdés, hogy a megerősödött Berlin—római tengely tud-e olyan nyomást gyakorolni a London—Páris vonalra, hogy a Földközi tengeri kérdésben Mussolini elérhesse álmait? Ugy a Duce, mint a Führer Berlinben keményen leszögezték, hogy ha kell, fegyverrel is megakadályozzák a bolsevizmus térhódítását Spanyolországban. A fenyegető figyelmeztetés ugyan Péter felé hangzott el, de ugy, hogy Pál is érthetett belőle. Szó, am szó: Moszkvának voltak ugyan szándékai Ibéria félszigetén, de az angol—francia érdekekkel szemben aligha értett volna el bármiféle eredményt!... London a vas, ön, higány és cinkbányáit s egyéb kereskedelmi érdekeltségeit félti, Franciaország pedig déli határainak biztonsága szempontjából mondott vétót az esetleges szovjettervek ellen. A berlini kettős figyelmeztetés tehát Londont és Párist érintette elsősorban. Mert Gibraltár értéke abban az arányban gyöngül, ahogyan mértékben az Ibér félszigeten egy angol-franciaellenes hatalom megerősödik.

A nyoni egyezmény végrehajtása már megmutatta, hogy Anglia és Franciaország fölismerték a fenyegető veszedelmet. Olaszország tudvalevőleg nem vett részt a nyoni megbeszéléseken. A következők azonban óvatosságra intették a Ducet. Ez a magyarázata, hogy a párisi tengerészeti megbeszéléseken már Olaszország is képviseltette magát. Sokáig az volt a látszat, hogy a Földközi tengeri kérdésben Mussolini szabja meg a feltételeket. De most az egyszer megint helyesnek bizonyult az angol taktika: Várni és figyelni s csak a végső esetben cselekedni. Az egyesült angol—francia flották és légi erők nagy előnyt jelentenek a Földközi tengeren. A Távolkeleten rommálított városok példája pedig azt bizonyítja: rombolni sokkal könnyebb, mint építeni. Mussolini tehát nagyon bölcsen, nem feszítette tovább a hurt, hanem inkább egyezkedni próbált. A párisi egyezmény teljesen egyenlő jogokat biztosít Olaszországnak a Közép-tengeri kontroll terén. Most még a spanyol máglya elfojtásáról van szó. Anglia és Franciaország feltételei ezek: Haladéktalanul ki kell vonni az inkénteseket Spanyolországból. Az olasz álláspont ezzel szemben ez: London és Páris mindenekelőtt ismerjék el Franco tábornok kormányát. A két kívánság között csak látszólag kicsi az ellentét. Az önkéntesek kivonása kétségen kívül meggyorsítaná a polgárháború likvidálását. Ezt Mussolini is tudja. De azzal is tisztában van, hogy a győzelem kérdése is nagyon kétségessé válhatna. Ezért ragaszkodik elsősorban Franco elismertetéséhez. Sajnos, az egész Földközi tengeri komplexumnak ez a kérdés a sarokköve, amelyen az egyezés fel is borulhat. Berlinben bizonyára erről a lehetőségről is beszéltek. Néhány napon belül majd kiderül, hogy Róma tovább halad-e a „csak azért is” útján.

De közben más irányok felé is jelentős változások történnek a világpolitika mezőnyén. A Duna-medence vajdó problémája most újra megvitatás tárgya lett. A legelsősorban érdekelt ál-

lamok mindeddig csak a nagyhatalmak függvényei voltak. Gigászok érdekei szerint csoportosultak anélkül, hogy megvizsgálták, vagy lemérték volna a saját gazdasági és politikai lehetőségeiket. A néhány héttel ezelőtt Szinájában lezajlott kisantant-konferencián már sokszó esett a Dunamenti államok egymásra utaltságáról. A nagyhorderejű kérdéssel mellett szinte eltörpülő ellentétek álltak eddig útját az egymással szembe került államok megbékülésének. Szinájában és méginkább Genfben azonban alaposan megvitatták azokat a lehetőségeket, amelyek jegyében Ausztria és Magyarország kezdet foghatnak a kisantant keretei között egyesült három országgal. Magyarország mindössze két feltételt állított fel. 1. A fegyverkezési egyenjogúságot és 2. a kisebbségi kérdés rendezését. Az első pontot mindhárom kisantant állam — bizonyos feltételek között — teljesíthetőnek találta. A második pont körül, illetve a végrehajtás terén vannak ellentétek. Ha az észszerűség le tudja gyűrni a politikai elfogultságot, a dunamenti népekre a gazdasági és politikai lehetőségek aranyhajnala virrad majd. Egy bizonyos: ha a Duna-népek fölismerik egymásra utaltságuk jelentőségét, abban a pillanatban megszűnnek a nagyhatalmak játékszerei lenni. Akkor sem Londonban, sem Párisban, de Berlinben és Rómában sem fognak róluk és nélkülük dönten. Mert akárhogy is végződjék a nagyhatalmak viaskodása, a harc költségeit a kis államokkal akarnák megfizettetni.

Sok valószínűség szól amellett, hogy a dunamenti egyezkedő tárgyalások London és Páris egyengetésére kezdődtek. Angliának és Franciaországnak nagy érdeke, hogy Közép-Európában szilárd talajon vethessék meg a lábukat. Viszont természetes, hogy Olaszország és a Harmadik Birodalom is befolyást igyekeznek gyakorolni a velük rokonszenvező dunai államokra. Mélyseges bölcsesség nyilvánulna meg abban, ha az érdekelt kis országok vezetői fölismernék annak a közmondásnak a jelentőségét: „Ha ketten veszekszenek, a harmadik örül . . .” — és a London-Páris, illetve Berlin-római tengelyek egymásnak feszülését a maguk javára használnák fel. Egyelőre természetesen nem lehet szó egy dunai konföderáció megvalósításáról. De a gazdasági vámfatárok leépítését, vagy mérséklését igenis meg lehetne valósítani. Akárhogy is vesszük: a Kárpátok köze, illetve a dunai medence vonulata egységes gazdasági alakulat s csak kielezett politikai ellentétek tagolhatták szét. Aki fölisméri ennek az egységes gazdasági alakulatnak a jelentőségét, az meg is érti az egymáshoz való közeledés szükségességét! Mindez azonban egyelőre csak szép álom. A tény az, hogy a tárgyalások külső befolyásra kezdődtek . . . Am a Berlin-római tengely is felhasznál minden lehetőséget külpolitikai bázisainak biztosítására. Néhány nappal ezelőtt rövid távirati jelentés arról számolt be, hogy Ruzsdu Arras külügyminiszter és Inonu török miniszterelnök lemondanak. Az egyszerűnek látszó hír mögött rendkívül fontos világpolitikai fordulat lehetősége húzódik meg. Egy másik távirati jelentés ugyanis azt közölte, hogy Ciano olasz külügyminiszter és Metaxas görög miniszterelnök Kemal Atatürk egyes meghívására Ankarába látogatnak. Ez a kettős meghívás szervesen összefügg Inonu és Ruzsdu Arras lemondásával.

7.
Sem többet, sem kevesebbet nem jelent ez az esemény, mint azt, hogy Törökország előreláthatólag változtatni akar eddigi külpolitikai irányvonalán. Az ozmánok birodalmát tudvalevőleg a Balkán szövetségben kereszthet erős szálak fűzték Párishoz és Londonhoz is. Más oldalon viszont régi barátság áll fenn Ankara és Moszkva között is. Kémál pasa felszabadító hadjárata kezdetén ugyanis Szovjetországra fegyverrel és pénzzel támogatott az akkor még teljesen letört Törökországot. Csak-

Palatul „Select“ Str. Duca 3.

hogy politikában és különösen világpo-
litikában a barátságok ritkán hosszú-
életűek. A dolgok alakulása úgy hozta
magával, hogy Törökország közelkeleti
és Földközi tengeri érdekeire való tekín-
tettel jónak látja eltávolodni eddigi ba-
rátaiktól. Moszkva már régebben meg-
sejthette az irányváltozást. Ruzsdu Ar-
ras külügyminiszter és Sukrukaya bel-
ügyminiszter annakidején Moszkvába
utaztak elcsendesíteni a szovjet aggo-
dalmait. Akármiben egyeztek is meg, az
egyezség most mindenképpen kutba
esik. Ankara egyelőre — Belgiumhoz
hasonlóan — semleges vizeken szán-
dékszik evezni. Hogy azután merre
visz majd az útja, azt a szükségszerű-
ség fogja megszabni. A Földközi tengeri
probléma és a spanyol kérdés megol-
dásánál mindenesetre nem utolsó sor-
ban esik latba, hogy a szovjethajók
gátlás nélkül haladhatnak-e át a Dar-
danellákon a Földközi tengerre, vagy
nem? Ha Törökország elzárja a Darda-
nellákat előlük, a valenciai kormány
végzetes nehézségek elé kerül. Mert a
szovjet rengeteg hadianyagot szállított
a köztársasági seregeknek. Londonnak
és Párisnak azonban semmiképpen sem
lehet érdeke, hogy Franco teljes értékű
győzelmet arasson. Ez ugyanis a
Berlin—római tengely diadalát jelen-
tené. Ezért látszik valószínűnek, hogy
Anglia és Franciaország a végsőig ki-
fognak tartani az amekketelések mel-
lett, hogy az önkénteseket el kell tá-
volítani Spanyolországból.

Érdekes figyelemmel kísérni, hogy a nagyhatalmak miképpen kereszteznek egymás utjait. Még csak néhány hónappal ezelőtt is megingathatatlanak látszott Berlin és Varsó barátsága. Ám Pilsudszky halála óta fokról-fokra új vizekre evez a lengyel külpolitika hajója. A danzigi kérdés természetesen kemény ék a két állam között. Ezt az éket Pilsudszky lassanként letompította. Ujabbban azonban ismeretlen kezek mind több és több árkot igyekeznek a lengyelek és németek közé vájni. Hol Sziléziában, hogy Danzig városában lobbannak fel a lángok s ugy, a lengyel, mint a német sajtó mindegyre idegesebben tárgyalja az eseményeket. A Gazeta Polska például már a német—lengyel viszony teljes megszakítását indítványozza. Ha tudjuk, hogy Beck lengyel külügyminiszter nemrég Párisban és Genfben fontos gazdasági és pénzügyi kérdések ügyében tárgyalt, akkor sok mindent megértünk. Varsó Berlin kezében sokáig jó ütőkártya volt. London és Páris azonban jóval kedvezőbb játszámát ajánlottak a lengyeleknek. Varsó egyébként részt kért a párisi egyezkedéseket követő négyhatalmi tárgyalásokból is. Vagyis a négyhatalmi egyezmény helyett öthatalmi megállapodást sürget. Londonnak, de különösen Párisnak semmi kifogása nincs a kívánság ellen. Miért? Azért, mert egy négyhatalmi egyezményben a paritás egyenlő volna. Egy ötös összefogásban azonban az ujabbban megint Páris felé vonzó Varsó a London—párisi vonal irányába hajlitaná a mérleg serpenyőjét. Ezt már Berlin és Róma is sejtik. Legalább is ezt látszik igazolni Gajda legutóbbi cikke a „Giornale d'Italia“ hasábjain: „Két Európa van — írja Gayda. — Az egyik a régi demokrata, a másik a fasiszta szellemű. A két Európa között — nehezen bár — lehet egyezséget teremteni. A fasiszmus nem akarja a hatalmát kiterjeszteni, bevárja a fejlődés irányát. Berlin és Róma a liberális Európától jó akaratot és megértést kér! ...“ Jóakarat megértés? Sajnos, ezt a kettőt nélkülözik leginkább a világ népei.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

SZÖRME bundák részletfizetésre is 3800 leirt már beszerezhetők. Gallérozsok és átalakítások a legújabb bécsi modellek szerint készülnek Bixenspáner szörme szalon, Cal. Reg. Ferdinand 3., szemben a kapuval emelet. (—T 1417)

KERESKEDŐK FIGYELME! Modern kirakat-háttérre és cédulák készítését jutányos áron vállalom. Szíves megkereséseket „Decorateur” jelígre a kiadóba kérek. (2049)

Látogassa rendszeresen a **Lloyd** comisiót. Piata Unirii 9 sz. udvarban.

HÖLGYEIM, SZENZÁCIÓ! Nem lesz többé korpás a fejbőre, töredezett, gyöngé fákó haja, haj hullása! Amerikai módszerrel, speciális szerekkel, begöngölések és olajpakolásokkal visszanyeri a fejbőr ép-ségét, a haj szép fényét. Mindezt csekély díjazás ellenében érheti el. Ugyanott választékos színű hajfestés, divatlap utáni frizurajudonságok. **Hullámos villanyondolálás 150 lejtől.** Hajvágás, vas, vizondolálás, manikűr és pontos kiszolgálás. **NIZZA** hölgyfodrász szalon. Calea Regele Ferdinand 30 szám. Apostol gyógyszerár mellett. (1885)

Hirdetést

lapunkra
felvesz

Nova könyvzet is
Str. Memorandului No. 16

FIGYELEM! Cal. Regele Ferdinand 63. szám alatti vendéglő ujonnan átalakítva megnyit. Fatányéros 12 lej, ingyen borkostoló. Reggelig nyitva. (2245)

ADAS-VÉTEL

TÖRÖTT ékszerek, fogak, gyémánt és brilliáns kövekért legmagasabb árat fizet Casa Orologelor, Cluj, P. Mihai Viteazul 11. (T 1481)

VAN eladó, beraktározandó butora? Legelőnyösebben veszek, eladok mindenféle butorokat. Rosenberger butorraktár, Cal. Victoriei 25. (— 594)

HÁZSONGÁRDAN, Regalá uccától 5 percre gyümölcsös telek eladó. Értekezni: Cal. Victoriei 28. Tóth. (1862)

VENNEK házat 100 ezer lejig, 50 ezer készpénz. Cimeket kérem a Novaba, Memorandului 16. (P 5173)

ISKOLÁS gyermekek felszereléséből ne hiányozzon a „Dentonal” fogpaszta. Olcsó jó és kellemes. Üdit tisztít és fertőtleníti. (— T 1358)

LONDONPEPIN, Sandorcar, Jonathan, stb. fajalmafák eladók. Zambó, Oradea. Parcul Traian 2 szám. (— v 1291)

ELADÓ villatellek a Tisztviselő-telep legelőkelőbb részén, a str. Marzescu meghosszabbításában, teniszpályák mellett. Érdeklődni: Sigmond SA. Cluj, piata Unirii 3 szám. (T 1488)

ELADÓ ujonnan épült szép modern ház nagy kerttel, bekerítve, esetleg kisebb belvárosi házzal elcserélném. Érdeklődni: Albu Ioan Cluj, Str. Câmpului 23. (2108)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok eladók. Használt butort veszek. Calea Decebal 3. (— 952)

VASESZERGAPADOT, villanymotort, autogen-heggesztőt és transzmissziót használt állapotban megvételre keresek. László Ferenc, Cluj. Cal. M. Foch 43. 2109

Tudnia kell, hogy a **Lloyd Comisió**-ban, piata Unirii 9., mindent megtalál, amit keres.

JOBB kivitelű sötét dió háló és kombinált szekrényt, esetleg komplett konyhaberendezés is eladó. Str. Paris 34., asztalos műhely. (2148)

MIHAI VITEAZUL téren bevezetett nagy vendéglő bővíztet berendezéssel, vagy anélkül családi okok miatt átadó. Üzlethelyiség más helyiségnek is alkalmas. Érdeklődni Casa de Incălziminte, főpostával szemben. (2155)

VILLANYMOTORT 0.5—1 HP-ig megvételre keresek, ajánlatokat telefon 1011. (2156)

JÓKARBAN levő biciklit megvételre keresek. Cal. Motilor 149. (2202)

RÉGI héber könyveket magas áron veszek. Braun M. Iclod, jud. Someș. (V2211)

EGY komplett hálóberendezés eladó. Str. Decebal 8. (2212)

2 HASZNÁLT FÜRDŐKADAT vesznék. Comunitatea evreasca Iclod, jud. Someș. (v 2210)

EBÉD, vacsora abona még most is csak 500 lej a Farkas étteremben. Str. Reg. Maria 6. (T 1430)

ELADÓ családi ház. Str. Take Jonescu (— 1391)

MODERN konyhabutorok minden színben olcsón kaphatók Str. Barițiu 10. (1988)

SELYEMHARISNYÁKAT felárban vásárolhat, str. Dubarilor 9. Udvarban ugyanott szőnyegek is. (P 5182)

FORGALMAS helyen régi, jól bevezetett jóforgalmu szálloda, vendéglőhelyiséggel együtt teljes berendezéssel azonnalra átadó. Értekezni délután 3—5 között Cal. Regele Ferdinand 62., papírüzletben. (2107)

FOGASKEREKÜ kézi szénaprés bérbe vagy örökön eladó. Értekezni: Simon, Cluj, str. Locomotiv 3 szám. (2191)

KENYÉRÜZLET berendezés olcsón eladó. Str. Avram Jancu 50. Harmadik kapu. (2242)

Naponta fogynak és szaporodnak az értékes tárgyak a **Lloyd comisióban** piata Unirii 9. Udvarban.

ELADÓ Andrei Muresan negyedben jól berendezett modern villa teljes komforttal. 3 nagy, egy kis szoba és minden mellékkel. Str. Popa Farcas 36, telefon: 16—32. (P 5207)

ELADÓ hizlalni való 2 szüldő. Str. Mar-mures 51 alatt. (2255)

KOVÁCS üllő 90 kg.-os és ventilátor ki fogástalan állapotban olcsón eladó. Str. Jorga 3. Házmeester. (2229)

KISEBB fűszerüzletberendezés jutányosan eladó. Cal. Decebal 51. Nossil-nél. (2235)

ELADÓ kis családi ház egy szoba konyha speiz. Str. Grapei 7 szám. (2243)

ELADÓ egy szép sarok parcella. Str. Fabrici de Zahar 57. Értekezni ugyanott. (2247)

ELADÓ két női Singer varrógép. Str. Baba Novac 1. Suszternél. (2253)

100 lei előleggel

és heti 50 lei részletfizetésre vásárolhat női, férfi és gyermekcipőket

Memorandului 25

ARCO

cipőkereskedemi vállalatnál.

VESZÉK jókarban sodronyos réz vagy vaságyat éjjeli szekrénnel. Weiss, str. Dragalina 19. (2249)

JÓFORGALMU fűszerüzlet italmérés-sel főúton családi okok miatt azonnal átadó. Cimeket „Üzlet” jelígre kérek. (2233)

HÁZAT veszek 100 ezer lejig 30 ezer lej készpénz van. Cimeket kérek: Ref. Theologia kapusához. (2256)

HASZNÁLT csukott autót vennék. Adatokat „Jóállapotban” jelígre a kiadóba kérek. (2215)

ELADÓ házhelyek Motilor ut 78 szám alatt. Értekezni Kogălniceanu ucca 21 sz. alatt. (2208)

Fontos az, hogy bármely eladó aká a Lloyd Comisióba, piata Unirii 9., ismernie kell.

FÉRFI bunda közepertemre olcsón eladó. Megtekinthető str. Budai Deleanu 2-b portáznál. (2087)

DIÁKOK! Kicsi pénzzel sokat esznek, ha a Regele Ferdinand 3 szám alatti udvari cukrászdában süteményt vesznek. Csomagolva 10 darabonként 15 lej. (T 1493)

ZONGORA, félhosszu, kitűnő hangu eladó. Str. Vasile Alexandri 4 szám, délután 3—7-ig. (1933)

ELADÓ modern hálószoba, ebédlő, más butorok és villanylámpák. Str. Vlahuta 3 I. em. 8. Bánffy-palota. (P 5199)

SZALONGARNITURA, ebédlőasztal, székek, vitrin, toaletti tükör, komód, üllő-fürdőkád és egyéb butorok sürgősen és olcsón eladók. Megtekinthető: Str. Jasilor 12. (2159)

30 HP. lokomobilt keresek. Üzemképes. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Lokomobil” jelígre. (2219)

KONYHABERENDEZÉS, modern lak-készít eladó. Str. Regina Maria 51., asztalosnál. (2139)

VESZÉK jóállapotban összecsuksukható vaságyat. Weiss, str. Dragalina 19. (2248)

ALLAST KERES

VÁLLALOM kisebb gimnazista gyerekek tanítását, esetleg egész napra is. Rece munkát is vállalom. Cim a kiadóban. (P 5183)

KÉPZŐT végzett urileány nevelőnői állást keres. Perfekt román és zongorázik. Cim a kiadóban. (V 2165)

NÉMETNYELVŰ tanárjelöltő franciá, román korrepetál minden tantárgyból. P. Mihai Viteazul 7, usa 7. (2258)

ALLAST KAPHAT

14-16 éves ügyes katolikus leány plébánián szülők melletti háztartási segítségként családtagi bánásmóddal örökös otthont kaphatna Levelek kiadóba küldendő „Szerényigényű” jelígre. (T 1480)

PERFEKT öndoláló és manikűrözőnői keresek. Cimeket „Allandó” jelígre a kiadóba kérek. (— 1601)

VASÖNTÖKET felvesznék. Uzinele de fier. Negru Voda 1. (T 1479)

RETUSÖRNÖT állandó munkára felvesz Foto Ágoston, cal. Regele Ferdinand 40. (2060)

ÜGYES tanulóleány felvétetik Boté kozmetikai szalonba. Cal. Regele Ferdinand 34. II. emelet. (2158)

TANULÓT felvesz a Soltész cukrászda. Cal. M. Foch 4. (2138)

Eppen olyan jól el is adhat nálunk bármit, mintahogy vehet is. **Lloyd comisió.** Piata Unirii 9.

KISZOLGÁLÓ kisasszony felvétetik Soltész cukrászdába. Calea Victoriei 4. (2226)

MUNKÁT adok 6—8—10-es kézikötőgép tulajdonosának. Cimeket „Munka” jelígre kérek. (2236)

FIATAL bejáró leánykát keresek házi munkára. Str. Amurg 49, Gaálné. (P 5195)

NŐI fodrász tanuló felvétetik. Salon Modern, str. Regina Maria 46. (P 5196)

ÜGYES fiatal segédet rövidáru szakmából felvesz Dolly-cég. Cal. Regele Ferdinand 13. (P 5197)

KÜLÖNFÉLEK

Bükkfa öle 960

Télifa 1000. Primaria dohánytőzsdében. (1879)

KURZBERG MARGIT diplomás nyelvtanárno tanítását megkezdte. Tanítja a román, angol, francia, német, olasz nyelveket. Jelentkezni: Str. General Grigorescu 8. Erzsébet villa, emelet. (1892)

VARGA gyorstalpálónár kész cipők rak-táron bolti áron alul. Javítások megvárthatók. Str. Jorga 23. (T 1476)

MIELŐTT női és gyermekkabát, ruha és kalapszükségletét beszerezné, látogassa meg legolcsóbb áraitól közismert Juno női konfekcióáruházat. Főpostával szemben. Reg. Ferdinand 25. Economia öt havi részlet. (—T 1388)

Mondja meg a barátjának és ismerőseinek, hogy mit látott a **Lloyd comisióban** piata Unirii 9. alatt.

DR. T. Mátyás szeplő-krem kapható a Juno parfümeriában. Cluj, Str. Jorga 5. Newyork mellett. (T 1485)

KÖZÉPISKOLAI tanár privátitanítást vállal, bármely gimnáziumi tárgyból. Szíves megkereséseket „Perfekt román” jelígre a kiadóba kérek. (2093)

KURZBERG MARGIT diplomás zongora tanárnő tanítványokat és énekkorrepetálást vállal. Jelentkezni: Str. Gen. Grigorescu 8. Erzsébet villa, emelet. (1893)

ÉTKEZŐKÖZÖNSÉG figyelmébe. Ha jól és olcsón akarnak étkezni, fájradjanak cal. Victoriei 36 alá. Hol abonoma 600 lej, kihordásra is. (2260)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiái és egyetemi anyagot is tanít Székely-né, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet 3. ajtó. (— 1581)

HEGEDŰ tanítást akadémiai módszer szerint vállalom. Czerjék Ilonka, Cal. Marechal Foch 33. (1780)

HOSSZU gyakorlattal bíró szakács október hó 1-én kifőzést nyit Str. Bratianu 11. szám alatt. Kihordásra is. (2154)

150 lejtől villanyondolálunk 6 havi garanciával. Viz, vas ondolálás és művészies parókakészítés. F. Lotti, cal. Regele Ferdinand 3. (2250)

SZABÁSZATI tanfolyamra jelentkezők felveszek. Horovitz René, Str. I. G. Duca 3. (2160)

Kutak és szivattyúk eredeti gyári áron KONTINENTALE Vasker. Társ. Cluj. Str. Regina Maria No. 21.

KIADÓ LAKÁS

A VÁROS központjában, forgalmas helyen kiadó február 15-re vendéglőnek vagy fűszer és egyéb üzletnek kiválóan alkalmas 4 üzlethelyiség és 2 szoba konyha mellékkel. Cimeket „Allandó” jelígre a kiadóba kérek. (— 1602)

VILLANEgyedben, az Operához közel kiadó szuterinben levő napfényes, világos szoba, konyha éléskamra Str. Ioan Vidu 8. szám. Văcărescu vagy Matei Basarab uccák felől. (1835)

KIADÓ november 1-re szép szoba konyha lakás a vasut közelében. Alkalmi eset str. Nouă 27. (— T 1330)

GYAR, műhely, vagy raktárnak való helyiségek olcsón kiadók. Érdeklődéseket „Kövezt ucca gyárnegyedben” jelígre kiadóhivatalba kérek. (1720)

KIADÓ olcsó szoba, konyha. Str. Horea 6. szám. (2092)

KET szoba konyha, előszoba, fürdőszoba és mellékkel. Október 1, vagy november 1-re kiadó. Str. Elisabeta 14. (2071)

UJ házban napos, butorozott szoba fürdőszobával, zongorával kiadó. Str. Praporgescu 20. (Str. Elisabeta mellett.) (2157)

KIADÓ kétszobás komfortos lakás. Értekezni: Jacobi iroda, Str. Baba Novac 9-a. Ugyanott jólfőző mindenest keresnek. (2045)

SZÉP nagy butorozott szoba kiadó. Str. Sincal 19. (2213)

SZOBA, konyha olcsón kiadó, ugyanott egy szép nagy napos szoba. Str. Subdeal 12. szám. (2209)

Mielőtt valamit venni akar, okvetlenül keresse fel üzletünket. **Lloyd comisió,** piata Unirii 9.

MODERN szoba konyha speiz napos oldalon kiadó. Cal. Traian 49. (2177)

SZÉP kétszobás hal lakás kiadó. Komfortos, str. Vasile Goldis 33 sz. (2189)

URILEÁNY teljes ellátást kaphat Mandel. Cal. M. Foch 21, I. em. (2194)

CSINOSAN butorozott szoba fürdőszoba használatlalt 1—2 személy részére azonnal kiadó. Str. V. Goldis 5. (2222)

BUTOROZOTT szoba kiadó. Szép világos, havi bér 500 lej. Str. Vasile Tureu 4. villanegyed. (2057)

Bizományi eladásra mindent elfogadjunk és 48 órán belül el is adjuk. **Lloyd comisió.** Piata Unirii 9.

KÉTSZER egy szoba üresen vagy butorozva kiadó. Str. Donath 76. (2232)

KIADÓ modern 2 szobás komfortos lakás nov. 1-re. Str. I. G. Duca 3. (2237)

KIADÓ modern komfortos garcon szoba fürdőszobás lakás azonnal. Str. I. G. Duca 3. (2238)

KIADÓ modern 4 szobás komfortos lakás azonnal. Str. I. G. Duca 3. (2239)

KIADÓ azonnalra üzlethelyiség. Piata Mihai Viteazul 30, sarokházban. Értekezni az udvarban. (2251)

PARKETTES udvari két szoba, konyha, fürdőszobás lakás novemberre kiadó. Str. Saguna 16. (P 5210)

KIADÓ egészséges modern garconlakás Str. Grigorescu 21. Érdeklődni 4—6-ig. (2262)

KIADÓ két szoba konyha elő- fürdőszoba, üveges veranda, ujonnan parkettázva és festve nov. 1-re. Str. Ghica 2-b. (Grigorescu-negyed.) (P 5202)

FÉNYESEN berendezett elő és fürdőszobás garconlakás kapualatti bejárattal állandó lakónak november 1-től kiadó. Str. Saguna 16. (P 5211)

NAGY szuterin helyiség üzemnek vagy raktárnak kiadó. Str. N. Balcescu 11-a. (2261)

Az izgalmak és kivételes események sorozata volt a most meghalt Masaryk elnök pályafutása

(PRÁGA.) Masaryk halála alkalmából a lapok nagy cikkeket írnak arról az életről, amelyben gazdag életről, amely ezt a nevet viselheti: Masaryk élettörténete. Egész pályafutása a kalandok, izgalmak és kivételes események sorozata volt.

Hosszu életű emberekől származott, apja 84, anyja 74 éves korában halt meg. Öt magát azonban kora gyermekségétől kezdve, állandó halálveszedelem fenyegették. Még iskolás tanuló volt, amikor egy csavargó megtámadta és késével súlyosan megsebesítette.

Nem sokkal ezután, amikor 1866-ban egy porosz katonának segítséget nyújtott, egy kútból kiálló szeg térdét súlyosan megsértette.

Mint lipcsei egyetemi hallgató, megmentett egy fuldokló nőt s akkor tüdőgyulladásban súlyosan megbetegedett.

de végül is felgyógyult. Később életveszélyes tifuszbetegségen esett át. 1910-ben éjszaka idején prágai lakásukon elromlott a gázvezeték és csak feleségének alvásából való felriadása mentette meg.

A már fuldokolni kezdő családtagokat, köztük magát a professzort is, a biztos haláltól.

64 éves korában...

64 éves korában kezdődött Masaryk életének legveszélyesebb korszaka, amikor a világháború idején akcióba lépett.

Elhatározta, hogy megteremti az önálló Csehszlovákiát.

A régi osztrák-magyar monarchiából elmenekülve,

egész sereg veszélyes utazást bonyolított le,

Hollandián, Olaszországon, Svájcban, Franciaországon és Anglián át. Majd halálveszedelem között ment Szibérián Japánon keresztül az Egyesült Államokba. Éjszakánként a vagonok fapadlajain aludt egész szibériai útja alatt.

Közben ügynökök és kémek többször megkísérelték, hogy eltegyék láb alól.

Masaryk fel is jegyzi, hogy a németek meg akarták őt ölni.

Egy ilyen mérgezési kísérlet miatt Londonban magát műtétnek is kellett alávetnie.

A világháború alatt is több hasonló merénylet történt ellene. Fel is jegyzi, hogy állandóan üldözték és örökké életveszedelembe forgott.

Örök életveszedelem között...

Amikor Oroszországba igyekezett, ott a legvéresebb polgárháború folyt. Masaryk Angliából indult utba, Amble kis kikötőjéből. Ennek bejáratát német tengeralattjárók őrizték, amelyek minden kimenni akaró gőzöst megtorpedóztak. Végül is,

nagynehezen talált egy hajót, mely valamiképpen átvitte őt a németek záróvonalán, de visszatérőben ezt a hajót a németek megtorpedózták és a rajta levő utasok mind a tengerbe pusztultak.

Pétervárra érkezve egy olyan uccában lakott, ahol állandó uccai harcok folytak. Emiatt alig mehetett ki a városba. Ekkor személyi biztonságára egy Huza nevű légionárius került melléje. Moszkvába menve, a Metropol szállodában lakott, amelyet Kerenski tisztjei eltorlaszoltak és valóságos erődímennyé változtattak. Erről ennyit mond a feljegyzése:

„Hat napig nehéz körülmények között éltem, a bolsevikiek őrzete alatt.”

Kievben ugyancsak véres harcok idején a „Cresciatic” szállodában lakott. Eppen a csehszlovák légionáriusokkal táncskozott. Ebben a pillanatban nagy gránát törte át a falakat és becsapott a szomszéd szobába. Sze-

rencsére nem robbant szét. Az ablakokat azonban golyók zúzták szét. Barátai sietve egy szanatóriumba menekítették Masarykot.

„De a golyók ott is elértek az ablakomig.”

— jegyzi fel naplójában.

Visszatérés Prágába

Ez a halálos veszedelem közti bujdosás, utazás és izgalmas élet 1914 szeptembertől 1918 december 21-éig tartott,

amikor végre diadalmasan visszatérhetett Prágába a csehszlovák állam fejeként, hogy felépítse az új országot.

Betegségek

1921-ben az elnök súlyosan megbetegedett s orvosai lemondtak már az életéről,

de az utolsó pillanatban mégis megmentették. Azután Capri szigetére ment

üdülni és egészsége újra helyreállt.

1932-ben a csehszlovákiai nagy hadgyakorlatokon Masaryk erősen megfázott és ismét súlyos beteg lett.

Ehhez még komoly szívbaj is járult s emiatt a szlovákiai Topolciában kellett maradnia és nem is vehetett részt az október 28-iki nagy prágai ünnepségeken. Lassan azonban újra csak helyreállt az egészsége.

1934-ben a szívbaj megint kiújult, s ekkor aztán az elnök visszavonult a közéleti tevékenységtől és az államfői tisztségtől.

De ezuttal is felgyógyult — míg most a csehszlovák köztársaság első elnöke hosszú, változatos és érdekes pályafutása után nemzete nagy gyászára, megszünt élni.

De a gyász világszerte mindenütt is nagy.

DR. POLCZ RADÓ

A házassági perckről

A váláshoz szükséges változások közül a házasságtörést és a fajtalanságot csupán a botrányos váloperekben találjuk fel, amelyeket a válopereknek alig 8 százaléka tesz ki. A törvény a házasság felbontására a kereseti jogot csupán az ártatlan félnek adja meg és elveti azt a megkülönböztetést, amely egyes külföldi törvényekben is meg van, t. i., hogy a férjnek a házasságtörését csak bizonyos súlyosbító körülmények hozzájárulásával tartják egyenlőnek a nő házasságtörésével. Habár tagadhatatlan, hogy a család érdekei nagyobb veszélynek vannak kitéve a nő házasságtörése

által és a nőnek a házasságtörése többnyire súlyosabb erkölcsi beszámítás alá esik, mint a férfinak. Másrészt: a feleség házasságtörése erkölcsi züllés, a férfinak erkölcsi eltévelyedés.

Amint említettük, a törvény a házasságot nem tekinti egyszerű magánjogi szerződésnek, amelyet megegyezéssel meg lehet szüntetni. De a szerződés felbontására irányuló megegyezés lényegileg minden szerződést megszüntet és ha a törvény az egyszerű szerződés megszüntetéséle akadályt állít, a felek egyező akarata megkerüli az akadályt.

MEGEGYEZÉSES VÁLOPEREK

A megegyezésnek, ha azt akár közzéjogi okiratba is foglalják, semmiféle jogi hatálya nincs és így a felektől függ, hogy a megegyezést megtartják-e és a válás jogi részét a megegyezés szerint keresztül viszik-e? A felek a válás keresztülvitelére ilyenkor a hűtlen elhagyására vonatkozó válokokat használják fel. E válokokkal való visszaélések és a könnyelmű és megfontolatlan válások gátlása céljából ad szerepet a törvény a perben az államügyésznek, aki a perrel értesítendő és a házassági jog elvédelmére a házasság fentartása céljából felebbviteli joggal bír. A joggyakorlat a megegyezés törvényteleniségét még azzal is támogatja, hogy ha például a házasság külföldön pusztán megegyezés alapján bontották fel és időközben az egyik fél román állampolgár lett, a megegyezésen alapuló bírói határozatot

félreteszi és az elhagyott fél az életközösség visszaállítására az elhagyó felet felhívhatja és amennyiben a bírói felhívásnak nem tesz eleget, hűtlen elhagyás címén a házasságot felbonthatja. Tagadhatatlan, hogy ez súlyos szövődményekhez, egy időben két házasság, egy jogilag fel nem bontott, de ténylegesen megszűnt és egy belföldön el nem ismert, de külföldön jogilag megkötött házasság fenforgásához vezethet, de a merev és a kérdésben nem liberális joggyakorlat görcsösen ragaszkodik ahhoz a jogelvhez, hogy a házasság kölcsönösen megegyezés alapján nem bontható fel. Ennek dacára a botrányt nem kedvelő házassági váloperek, így a váloperek 72 százaléka megegyezés alapján és hűtlen elhagyás jogcímén bonyolítottak le.

A HÜTLEN ELHAGYÁS

Hangsúlyozni kell, hogy a törvény válokok gyanánt nem a hűtlen elhagyást, hanem a jogos indok nélküli elhagyást állítja be. És ezt is csak akkor, ha a sértett kérelmére kieszközölt életközösség visszaállítását elrendelő bírói parancsnak az életközösséget megbontó fél szándékosan nem tesz eleget. A válokok tehát a bírói parancs nem teljesítése és ezáltal a házassági kötelezettségek súlyos megsértése. A sértés ugyan a bírói parancsral szemben tanúsított ellenállás és a sértés szándékosságát és a sértő konokságát igazolja. A jogos indok nélkül való hűtlen elhagyás megsértése a házasságban élők három személyes kötelezettségének: a házassági hűség, a házassági tartozás (debitum coniugale) és az együttélés kötelezettségének. Természetesen a házasság erkölcsi és különös jogi természete nem engedi meg a kényszerű. Tehát a nő rendőrral nem hozathatja vissza férjét, a férj nem kö-

vetelheti ki kényszerrel az odaadást. A kötelelem ugyan fentáll, de az nem kényszeríthető ki, mint valami más magánjogi kötelelem teljesítése. Ily esetekben a kötelelem nem teljesítése csupán a házassági szerződés felbontására és erkölcsi tekintetből korlátozott és szűkebb körben kártérítésre ad kereseti jogot. Minthogy a házassági kötelelem teljesítése nem erőszakolható, az elhagyott fél helyzetén olyképp segít a törvény, hogy a házasság bírói felbontásával módot nyújt arra, hogy a sértett fél a rá nézve már értékkel nem bíró házassági kötelemből szabadulva esetleg újabb házasságot köthessen.

Töltőtollat megjavítjuk, vagy becseréljük

TEHÉR töltőtoll gyári lerakat. Str. Regina Maria 2.

VÁLLALUNK

asztali egyenlőre vasgátlus munkákat

1800 mm hosszúságig
750 mm szélességig
780 mm hosszúságig

továbbá shaping- és vas-
esztergályos munkákat,
valamint mindenféle
gépjavitást

TIPO

Primul Atelier de Reparație de
Mașini Grafice din România
CLUJ, C. MARECH. FOCH. 99
(Hátul az udvarban.)

KACSÁT

RABLÓ GÓLYÁK

Tudvalevő, hogy a golya kigyót és békát eszik. Am úgy látszik, a kacsafiókot sem tartja megvetendő pecsenyének. Kissármáson egy földbirtokos tanyáján a magtár tetején egy alkalommal golyapár telepedett meg. Minthogy jól bántak velük, beszoktak a gazdasági udvarba s nemsokára annyira verszemet kaptak, hogy a konyha előtt sétálgató koldú mellől szép sorjában elhordták a csipogó kacsafiókat. Hiába riasztgatták a rabló golyákat a megragadott zsákmányt nem engedték el többé, hanem felhordták a fészekbe fiókáik táplálására. A golyabarát birtokos nem tett megtorló intézkedést a kacsatolvajlás miatt, pedig a golyafiókák szárnyrakeléséig össze-vissza 36 darab kicsi kacsát hordtak el a golyaszülők.

A MUNKA DICSÉRETE*

Írta: P. JÁNOSSY BÉLA

Munkával kezdte a kezdetet Isten,
Teremtőn tenger, földet, csillagot,
S nagy alkotásán fenn az űrbe s itt lenn
A munka fénye, s láza csillogott.
S amikor helyük meg volt mindenkinek,
Tengerek zúgtak és bolygók kerengtek,
S napfény tört a gomolygó ködöt:
Örök munkáján elgyönyörködött.

A munka lelkét Ő belénk lehelte,
Adott erős kart és dolgozó kezét.
Azóta itt a nagy világba' szerte
A munka emberek közkinccse lett.
És cseng a szerszám dallamos ütemre,
A műhelyek szent mélyéből üzenve,
S harsonája, mint lángözön, kivág, —
Hogy munka nélkül nincs lét, nincs világ!

Oh, szép a szellem lángja, ragyogása,
Isten lelkének mása benne él.
Szép a munka verejtékhuatlása:
A dolgozó kéz a szellemmel felér!
A gyöngy, mi homlokom' beharmatozza,
Háladás, himnusz, imádság, zsolozsma,
Forrás, melyből a föld sava ered,
Megkeresni az áldott kenyeret!

Áldott vagy munka, áldott vagy verejték,
Áldott vagy kérés, dolgozó tenyer!
Erő, kitartás ráncaidba rejtve,
Te, nem eszsng rangokér', kegyér',
Csóvát sem lóhálsz Isten s ember ellen,
Neked meghajtja homlokát a szellem,
Mert lélek és kéz, szellem és anyag
Ígérlek, hogy világunk megmarad!

Munkával kezdte a kezdetet Isten,
Munka a sorsunk, kezdet —, s végétünk.
De hogyha álljuk bizalomban, hitben,
Isten szemébe nyugton nézhetünk.
A munka élet, öntudat, erősség,
A munkának dicséret és dicsőség,
Míg tiszta, hasznos, hű és emberi, —
Az Isten lelke azt megszenteli.

* Előadja Gergely István f. hó 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Katolikus Kör disztermében tartandó cén-ünnepélyen.

Az orvos levele a „Jóestét!”, -- mint békeangyal

Asszonyom,

na, most igazán idényszerű volt a kérdése. Megnyitlak az iskolák s a nyári szünet alatt álmosan tátongó tantermek benépesedtek. Az iskolák megnyitása felidéri ugy-e élményét kis gyermekkorának, mikor először ment iskolába, mikor először indult neki a kulturamegszerzésének útján. Istenem, kinek nincs emléke erről a napról. Van, aki vígan kacagva, van, aki keserves sirással, van, aki közönyös szürke nemtörődömséggel kezdte el a tanulási éveire terjedő első nagy lépését. Nagy esemény ez a szülőnek is, nemcsak a kis gyermeknek, legyen az fiú, vagy leány.

Erre a fontos lépésre bizony a szülők nem egyszer nagyon is hibásan készítik elő gyermekeiket. Nagyon sok szülő boldogan adja iskolába gyermekét, mert már odahaza kicsi, buksi fejét az ábécével teletöltötték, s nem egy szülő boldogan mondja a tanítónak, hogy az ő gyermeke már ismeri az ábécét, el is mondja, sőt tovább megy, nagy önteltséggel közli, hogy százig is tud már számolni, kicsit írni is tud és betűzget. Hát bizony, Asszonyom, mindez nem szükséges az iskolabajlás megkezdéséhez. Nem helyes azt a kis kobakot tulkorán megtölteni ilyen dolgokkal. Majd sor kerül erre is — rendre, tulkorán felesleges egészen igénybe venni az ő kis eszecskejét. Ezt a tanító, az igazi, jó tanító sem hallja örömmel.

Egészen más az, mit a gyermeknek az iskolabajlásig tudni kell. Ezek között a tudnivalók között legfontosabb, hogy tudjon a gyermek önállóan felöltözni és levetkőzni, még hozzá rendesen. Nem elég, hogy leszórja magáról vagy össze-vissza rendetlenül vegye magára ruháit, szükséges, hogy mindezeket rendszeret gondosan végezze. Gondosság és rendszeret legyen a levetkőzés és felöltözködés menetében. Szükséges, hogy tudja fogait rendesen takarítani, fogkefével és kell, hogy tudjon toroköblögetést végezni. Asszonyom, ha utána gondolsz, vajon hány olyan gyermeket fog találni az elemi iskola első osztályában, akiről elmondhatja a fentieket? Hány olyan gyermek lesz, ki fogát ápolni nem tudja, nem is szólva a toroköblögetésről! De hány? De ezeken kívül fontos, hogy tudja emberi szükségletét önállóan elvégezni, érte ez alatt azt, hogy segítség nélkül! Nem is gondolják sokan, hogy milyen fontos ez, hogy mily lényeges előismerete az iskolabajlás megkezdésének. Foglalkozzon csak vele, beszélgesen csak a kis ismerősei körében erről és akkor fog nagyot nézni, hogy az a kis gyermek, aki már százig számol — esetleg olvas és ír — ezen a téren teljesen gyámoltalan — mondjuk, rosszulnevelt.

Az előkészítéshez feltétlenül fontos, hogy a kis nebuló tudja helyesen és alaposan megmosni a kezét.

Kell-e ennek a fontosságát és jelentőségét nagyon kiemelni? Szükséges-e ezt unos-untalan hangoztatni? Látja Asszonyom, az iskolabajlás kezdetének előkészítésére nekem kedvesebb, megnyugtatóbb és általában helyesebb és józanabb, ha az írni, olvasni és számolni előre tudása helyett, a szülők a rendes vetkezés, öltözködés, fog- és ruhaápolás és gondos kézmosás tudására vezetik rá a gyermekeiket. Szerintem, ha a sok gyermekéért aggódó szülő, mind elolvassná önhöz írt levelemet és megfogadná tanácsaimat és ezzel a „felszereléssel” engedné ki gyermekét az iskolabajlás megkezdéséhez — jobb volna. Hiszem is, hogy Ön terjeszteni fogja tanácsomat és meglátja, hogy ez hasznos lesz és belátja, hogy ez az igazi előkészítése a gyermeknek az iskolabajláshoz. Most, hogy az iskolák tele vannak a jövő emberkéivel — időszerű volt a kérdés, mit hozzájárulhat és ezért önnek külön köszönet jár

hívétől:

(Tg.-Mures-Marosvásárhely.)

Dr. Schmidt Bélától.

Kétségtelen, hogy azok közül, akik a bírósággal és a rendőrséggel „konfliktusba” kerülnek, sokan szinte jobban félnek a sajtó visszhangjától, mint éppen a börtön ajtajától. Ez a letagadhatatlan tény az egyik kolozsvári közismert fiatal magántisztviselő esetén is beigazolódtott.

Mult hét egyik éjszakáján történt egy Regele Ferdinand uti éjjeli mulatóban. Előzménye az, hogy Eneas Sándor cégjegyző este bájos fiatal feleségével együtt moziba ment. Azt csak ő tudná megmagyarázni, miként történt, de mindjárt az első felvonás alatt elszundikált. Mikor az első szünet alatt világgossá lett, a férfi hirtelen felrezzent és — valószínűleg azt gondolva, hogy otthon van a komfortos hálószobájában — hangosan odaszólt a mellette ülő élete párjának:

— Anyuka szívem! Oltsd el a villanyt!

A mozgósínház zsufolásig tele termében kitért a hangos kacagás.

— Tegye komóttá magát — kiáltotta kórushan a közönség. — Szép álmokat kívánunk.

A lesújtó szégyentől kipirult arcú feleség úgy felugrott a székről, mintha kigyó marta volna meg és kiosont. Másnap reggel aztán minden holmiját felpakkolta egy szekérre és végleg elhagyta a férjét.

A póruljárt magántisztviselő emiatt buskomorságha esett és azóta — egy hete is elmúlt — folyton iszik. Borban keres bigasztalást. Néhány nappal ezelőtt az alaposan beszélt férfi félholtra vert egy jóra való kereskedősegédet az egyik vasútállomás melletti éjjeli mulatóban. Az ügy végül is a rendőrségre került.

— Jaj, hogy ütötte-verte — mondotta Kovács Béla szemtanu a kihallgatások során — teljesen ártatlanul azt a finomlelkű, fiatal kereskedőt. Pedig igazán nagyon jóra való ember!

Az egyik rendőrségi hivatalnok közbeszólt:

— Igen, én is ismerem! Jó ember, de nemzeti-parasztparti.

— Szörnyű látvány volt — folytatta a másik szemtanu. Össze-vissza rugta a lábával. Sohasem láttam még eddig ilyen izgága embert.

A tisztviselő utontan dörzsölte az orra hegyét:

— Igen, nagyon izgága, de liberális!

A tanuk egymásra néztek és mosolyogtak.

A tordai-hasadék története

Írásban és képen

A véletlen összetalálkozása, hogy a Bors Mihály emléktáblájának a leleplezése, továbbá a Torda-i hasadék monográfiájának a megjelenése újra meg újra erre a természeti csodára tereli a közérdeklődést, mely az EKE-nek kezdettől fogva egyik főgondját alkotta. Szerencsés gondolat volt Nyárády Gyula tanártól, hogy sok tekintetben áldozatos irodalmi vállalkozásával tudniillik a Torda-hasadék illusztrált monográfiájának a megírásával, tudományosan népszerűsítő tájékoztatót nyújtott a Torda-i hasadék helyrajzában, keletkezésének, múltjának és jelenének teljes megismerésére földrajzi, geológiai, régészeti, barlangkutatói és turista szempontból egyaránt a természettudós szemüvegén keresztül. Hiszen ha szavazás alá bocsáthatnók Erdély legnépszerűbb, legismertebb és leglátogatottabb kirándulóhelyei sorában a Torda-i hasadéké lenne a palma.

Mert jóllehet a francia „Fer á Cheval” (Patkó) hegyszorulat, a spanyol san canziani szakadék, vagy talán a moldovai cãmpulungi szoros stb., ha némileg emlékeztetnek is a Hasadékra, de ezen csodás természeti alkotás páratlan nagyszerűségével nem versenyezhetnek. Ezt ma már a külföld is elismeri. Ennek a tájrajzi ritkaságnak a legrégebb látogatói közt a hagyomány szerint ott találjuk Petőfit, Jókait, majd Schmidl bécsi geológust, utabban pedig Shrubsole angol természettudóst, Henri Bataille francia költőt, a hazai és nemzetközi kongresszusok tagjait, a bel- és külföldi előkelőségek egész sorát, kiknek ne-

Másnap a „Jóestét!” részletes riportban számolt be Eneas Sándor megdöbbentő tetteréről. Cikkünk még jobban elkeserítette a fiatal magántisztviselőt és tegnap éjszaka éjfél tájban, persze illuminált állapotban, újabb botrányt rögtönzött ugyancsak az említett vendéglőben. Most egy Decebal ucai cipész-segéddel kapott össze.

— Ne engedjék, hogy összeverekedjenek — jajgatott a vendéglős felesége kezeit törölve, — mert holnap megint a rendőrségre kerülünk.

— A rendőrség még hagyján — sietett gyors lépésben közejük a vendéglős — de az a legnagyobb baj, hogy ismét kitesznek az újságba, az pedig nem jó reklám.

Eneas Sándor, akinek markos keze a cipész-segéd nyakát már erősen szorította, hirtelen elengedte áldozatát, néhány másodpercig gondolkodott és barátságos arcot vágott:

— Igaz! Szervusz Lajos — és már nyújtotta jobb kezét nagykegyesen a fiatal iparos felé — béküljünk ki, ne verkedjünk, nehogy ismét csuffá tegyen bennünket a „Jóestét!”

Pap János.

Az új Dr. LENGYEL SZANATÓRIUM

Kolozsvár-Cluj, Str. Gojdu 3/a

Románia legmodernebb gyógyintézete nagy parktól körülvéve a város centrumában. Minden szobája teraszra nyílik, 300 m² tetőteráza van, hol egész nap és az év bármelyik szakában nap- és légfürdőt lehet venni. Modernül berendezett műtőterem és szülőszoba. Minden szobában hideg és meleg folyó víz. Vizgyógyintézet. Belfürdő, amely krónikus bélbántalmak, székrekedések, epe- és veseköveknek kitűnő eredményeket ad. — Electrolitár, Ultrarövid hullám és minden más villamos kezelés. Modern Röntgen-berendezés. Laboratórium. A tetőterasz mirigyes gyerekek kezelésére igen alkalmas és Romániában páratlan. Fogó- és húzókurák. Diétás konyha. Fertőző betegeken kívül minden beteget felvesz. — Üdülő- és lábbadozó betegeknek is igen alkalmas. — Mérsékelt díjazás.

Szabad orvos-választás
Az intézetnek rituális konyhája is van.

KÜLÖNÖS VÉGRENDELET

másik londoni irodájában várja őt.

VIII. Grace felfedezi nagybátyját. Grace Hingtont a Great James Street 782. előtt ket ismeretlen ur fogadta, akik, mint a Fisher and Co. cég megbízottai közölték vele, hogy a főnök egy

Mikor észrevették, hogy a lány bizalmatlanul tekint az elhagyott, dűledező házra, sietve megnyugtatták, hogy ez csak afféle ideiglenes iroda, sőt inkább raktár, mert a cég tulajdonképpen most van alakulóban. Grace, akit fölöttébb izgatott a kilátásba helyezett állás, elfogadta ezt a sántító magyarázatot és beült velük egy nyilván rájuk várakozó autóba, amely teljes sebességgel vitte őket a város felé. Utközben az egyik férfi megkínálta valami különös ízű cigarettával, amitől elkábult. Többre nem emlékezett. Hogy meddig tartott a kábulat, nem tudta. S amikor magához tért, idegen helyen, idegen ágyban találta magát. Rémülten ugrott ki az ágyból.

— Hol vagyok? ...

Semmi válasz... Magasan fent van az ablak, nem is ablak, inkább csak szellőztető nyílás, nem lát ki rajta... Odahoztak az ajtóhoz, megrázza a kilincset... Be van zárva... Istenem!... Hol van hát? ... Talán csak nem a börtönben? ...

Annyi minden történt vele az utóbbi napokban, eddigelé egyhangú életében oly sok, hihetetlennek látszó változást hoztak az utóbbi napok, hogy nem is igen csodálkozott ezen a fordulat.

Hiszen a bizonyos montecarlói kaland is majdnem a börtönben ért véget... Hiszen a Brown és Schmidt cégtől történt elbocsátása is olyan körülmények között történt, amelyek közel járnak az igazságszolgáltatáshoz és a börtönhöz... No és a Fisher and Co. cégtől kapott levél? ... Az elhagyott, dűledező ház a Great James Streeten? A két titokzatos férfi az autóban? ... És végül az a különös ízű cigaretta, amitől elkábult? ...

— Hát nincs itt senki? ...

Az is lehet, hogy valami szanatóriumban van. Istenem, talán csak nem örült meg, hogy a bolondokházába csukták? ... Nagyon gyanús itt minden, ebben a szobában... Ágy, asztal, szekrény, meg egy szék... Más semmi... — Segítség! ...

Tulajdonképpen nem is csoda, ha megörült... S ha eddig nem örült volna meg, itt biztosan el fogja veszteni az esztét, ha sokáig nem jön senki és nem tudja meg, hogy mi történt... Az órája megállt, azt sem tudja, mióta tartják itt... Délelőtt van-e vagy délután? Ma volt-e a Great James Streeten, vagy tegnap? ... Istenem, hiszen enni is kellene valamit! ... Ki tudja, mikor evett utoljára? ...

Most végre megpillantott az ajtó mellett egy csengőt... Megnyomja... Kis vártatva léptek zaja közeledik... Végre! ...

— Mit parancsol a kisasszony? ...

Egy pincér! ... Hogy kerül ide egy pincér? ... Hát nem börtön, sem nem bolondokháza, hanem szálloda? ... Ijedten néz végig magán... Most veszi csak észre, hogy ruhástól feküdt az ágyban... — Hol vagyok? ...

— A Fekete Jaguárban... — Tessék! ... Miféle Fekete Jaguárban? ...

A pincér vigyorog. Kopott, pecsétetes frakk van rajta: jellemző lehet a házra, amelyet szolgál.

— Hát kérem, a Fekete Jaguár az egy nagyon finom hely... Finom hölgyek laknak benne, akik az urakkal szoktak táncolni... Jazz band mellett... Finom francia pezsgő mellett...

Nyomatott a lap tulajdonos: MAYER ANTAL nyomdájának körforgóján. Cluj—Kolozsvár.

CENZURAT